

SADRŽAJ

DOKUMENTI.....	43
Papina poruka za 35. Svjetski dan mladih (5. travnja 2020.): » <i>Mladeži, kažem ti, ustani!</i> « (usp. Lk 7, 14).....	43
Poruka pape Franje za 57. Svjetski dan molitve za zvanja (3. svibnja 2020.): <i>Riječi zvanja</i>	47
Poruka pape Franje za 54. Svjetski dan sredstava društvene komunikacije (24. svibnja 2020.): » <i>Da možeš pripovijedati svome sinu i svome unuku</i> « (Izl 10, 2). <i>Život postaje priča</i>	50
Pismo Svetoga Oca Franje svim vjernicima za mjesec svibanj 2020. godine	54
Poruka pape Franje za 106. Svjetski dan selilaca i izbjeglica (27. rujna 2020.): <i>Poput Isusa Krista, prisiljeni bježati. Prihvatiti, zaštititi, promicati i integrirati prognanike</i> ...57	57
Dekret Apostolske pokorničarne o davanju posebnih oprosta vjernicima u sadašnjim okolnostima pandemije	60
Odredbe biskupa HBK u vezi sa sprječavanjem širenja bolesti COVID-19.....	62
Uskrsna poruka biskupa Hrvatske biskupske konferencije	63
Pismo biskupa HBK svećenicima i vjernicima o slavljenju svetih misa i drugih liturgijskih slavlja u vrijeme epidemije COVID-19	65
Komisija Hrvatske biskupske konferencije Iustitia et pax: Izjava o Odluci Ustavnoga suda Republike Hrvatske u svezi s ustavnošću Zakona o udomiteljstvu	67
➤ Izvještaji	70
Priopćenje s XXII. zasjedanja BK BiH i HBK (Banja Luka, 2. ožujka 2020.)	70
Sjednica Vijeća HBK za Ustanove posvećenog života i Družbe apostolskog života (Zagreb, 17. ožujka 2020.)	72
ODREDBE BISKUPSKOG ORDINARIJATA	73
Upute za vrijeme pandemije koronavirusa (COVID-19)	73
Poziv na molitvu	75
Dodatna pojašnjenja u vezi odredbi HBK od 19. ožujka 2020.....	76
Smjernice za drugu fazu mjera protiv pandemije COVID-19	77
Proslava sv. Kvirina 2020. godine	79
Misa posvete ulja i Dan svećeničkog posvećenja (Krk, 18. lipnja 2020.)	80
Ispiti za ispovjednu ovlast (Krk, 18. lipnja 2020.).....	81
Slavlje svete potvrde	81
Prve svete pričesti.....	82
Duhovne vježbe svećenika	82
Ljetovanje bogoslova (Cres, 1. - 5. kolovoza 2020.).....	83
Upute za finacijsko poslovanje župa u novonastaloj situaciji	83

Petrov novčić.....	84
Upis u sjemenište »Zmajević«.....	84
IZ POSTULATURE SLUGE BOŽJEGA BISKUPA ANTUNA MAHNIĆA.....	85
170. rođendan slugе Božjega biskupa Antuna Mahnića (Krk, 14. rujna 2020.).....	85
DIJECEZANSKA KRONIKA I OBAVIJESTI.....	86
Kronika krčkog biskupa.....	86
➤ Svećenici.....	87
Vlč. Mate Žic slavi dijamantni svećenički jubilej.....	87
Don Josip Vidas položio licencijat na Papinskom institutu za crkvenu glazbu (Rim, 5. ožujka 2020.).....	87
Don Anton Šuljić dobitnik nagrade za životno djelo Hrvatskoga društva katoličkih novinara (Zagreb, 22. svibnja 2020.).....	88
➤ Izvještaji.....	89
U Krku obilježeno Stepinčevo (10. veljače 2020.).....	89
Održana radionica za voditelje župnih Caritasa (10. veljače 2020.).....	90
Krčanima 1. mjesto na Vjeronaučnoj olimpijadi Krčke biskupije.....	90
Veći dio korizme te Vazmeno slavlje Vazmenog trodnevlja i svetkovine Uskrsa obilježeni bez sudjelovanja naroda.....	91
Svetu misu 5. obljetnice biskupskog ređenja biskupa Ivica vjernici pratili preko livestreama i radio prijenosa (Krk, 22. ožujka 2020.).....	92
Održana stoljetna procesija i proslavljen rapski zavjetni blagdan »Križi« (Rab, 26. travnja 2020.).....	93
U GODINI 100. OBLJETNICE ROĐENJA ZA NEBO SLUGE BOŽJEGA BISKUPA ANTUNA MAHNIĆA.....	95
Na misi Pepelnice predstavljena knjižica <i>Put križa sa slugom Božjim biskupom Antunom Mahničem</i> (Krk, 26. veljače 2020.).....	95
Hodočašće creskog i lošinjskog dekanata na grob slugе Božjega (Krk, 29. veljače 2020.).....	96
Grob slugе Božjega okupio vjernike Vrbničkog dekanata (Krk, 7. ožujka 2020.).....	97
Održano korizmeno hodočašće Krčkog dekanata (Krk, 14. ožujka 2020.).....	98
Biskup Ivica održao razmatranje i predvodio molitvu na grobu Sluge Božjega (Krk, 4. travnja 2020.).....	99
Obilježen travanjski mjesečni spomen slugе Božjega (Krk, 14. travnja 2020.).....	100
Svibanjski mjesečni spomen slugе Božjega: »Bio je pravi Božji dar Crkvi, biskupiji i Domovini« (Krk, 14. svibnja 2020.).....	102
U Križevcima obilježen Dan slugе Božjeg Antuna Mahnića (29. svibnja 2020.).....	103

PAPINA PORUKA ZA 35. SVJETSKI DAN MLADIH**– 5. travnja 2020. –****»MLADEŽI, KAŽEM TI, USTANI!« (usp. Lk 7, 14)**

Predraga mladeži,

U listopadu 2018., Biskupskom sinodom o Mladima, vjeri i razlučivanju zvanja, Crkva je prionula razmišljanju o vašem položaju u današnjem svijetu, vašem traganju za smislom i planom u životu kao i vašem odnosu s Bogom. U siječnju 2019. godine susreo sam se sa stotinama tisuća vaših vršnjaka iz cijeloga svijeta okupljenih u Panami u prigodi Svjetskog dana mladih. Događaji te vrste – Sinoda i Svjetski dan mladih – izraz su temeljne dimenzije Crkve a to je »zajednički hod«.

Na tom putu, svaki put kad dostignemo važnu prekretnicu, Bog i život pred nas stavljaju izazov krenuti iznova. Vi mladi vrlo ste vješti u tome! Volite putovati, otkrivati nova mjesta i ljude koje nikad prije niste vidjeli, doživjeti nova iskustva. Zato sam izabrao grad Lisabon, glavni grad Portugala, kao cilj vašeg sljedećeg interkontinentalnog hodočašća, koje će se održati 2022. godine. Odande je, u petnaestom i šesnaestom stoljeću, veliki broj mladih ljudi, među kojima je bilo mnogo misionara, odlazio u nepoznate zemlje, kako bi s drugim narodima i nacijama dijelili svoje iskustvo Isusa. Tema Svjetskog dana mladih u Lisabonu bit će: »Usta Marija i pohiti« (Lk 1, 39). Tijekom ove dvije godine koje prethode tome susretu želim razmišljati s vama o još dva biblijska teksta: u 2020. godini: »Mladeži, kažem ti, ustani!« (usp. Lk 7, 14), a u 2021. godine: »Ustani. Postavljam te za svjedoka onoga što si vidio« (usp. Dj 26 16).

Kao što možete vidjeti glagol »ustati« javlja se u sve tri teme. Taj izraz zadobiva također značenje ponovnog ustajanja i buđenja na život. To je glagol koji se više puta javlja u pobudnici *Christus vivit* (Krist živi!) koju sam vam posvetio nakon Sinode iz 2018. godine i koja vam, zajedno sa Završnim dokumentom, Crkva daje kao svjetionik koji će obasjavati puteve vašega života. Od svega se srca nadam da će put koji će nas dovesti do Lisabona biti praćen velikim naporima čitave Crkve oko provedbe ta dva dokumenta i usmjeravati poslanje animatorâ u pastoralu mladih.

Prijeđimo sada na ovogodišnju temu: »Mladeži, kažem ti, ustani!« (usp. Lk 7, 14). Već sam citirao taj redak iz Evanđelja u *Christus vivit*: »Ako si izgubio svoju unutarnju poletnost, svoje snove, svoj zanos, nadu i velikodušnost, preda te dolazi Isus kao što je jednom stao pred mrtvim sinom udovice i sa svom snagom svoga uskrsnuća te poziva: "Mladiću, kažem ti, ustani!" (Lk 7, 14)« (br. 20).

Taj odlomak iz Biblije govori nam o tome kako je Isus, ulazeći u grad Nain u Galileji, naišao na pogrebnu povorku koja je ispraćala na groblje mladića, jedinog sina udovice. Isus, pogođen ženinom boli koja razdire srce, čini čudo uskrsnuća njezina sina. No, ču-

do slijedi nakon niza riječi i gesti: »Kad je Gospodin ugleda, sažali mu se nad njom i reče joj: „Ne plači!“ Pristupi zatim, dotače se nosila; nosioci stadoše« (Lk 7, 13-14). Zadržimo se u razmišljanju nad nekim od tih Gospodinovih gestâ i riječi.

Vidjeti bol i smrt

Isus promatra ovu pogrebnu povorku pogledom koji je pažljiv, a ne odsutan. U mnoštvu vidi lice žene koju razdire najveća bol. Njegov pogled rađa susret koji je izvor novog života. Tu ne treba mnogo riječi.

A kakav je moj pogled? Gledam li pažljivim okom ili kao kada na brzinu pregledavam tisuće fotografija na mobitelu ili na društvenim profilima!? Koliko nam se puta događa da vlastitim očima promatramo mnoge današnje događaje koje nikada nismo doživjeli u stvarnom vremenu! Ponekad je naša prva reakcija snimiti prizor mobitelom, a da se možda pritom ni ne trudimo gledati u oči osobe koje su u to uključene.

Oko sebe, ali ponekad i unutar sebe, nailazimo na stvarnost smrti: fizičku, duhovnu, emotivnu, socijalnu. Primjećujemo li je ili naprosto trpimo njezine posljedice? Možemo li učiniti nešto da povratimo život?

Tu mislim na sve one negativne situacije koje proživljavaju vaši vršnjaci. Nekima je na pameti samo sadašnji trenutak i izlažu pogibelji vlastiti život u ekstremnim iskustvima. Ima, međutim, među mladima i onih koji su »umrli« jer su izgubili nadu. Čuo sam jednu djevojku kako govori: »Među svojim prijateljima vidim osobe koje su izgubile želju da se u bilo što uključe, hrabrost da se ustanu.« Nažalost, depresija se širi i među mladima, što u nekim slučajevima može čak dovesti i do iskušenja da si oduzmu život. Koliko je samo situacija u kojima vlada apatija, u kojima se ljudi gube u ponoru tjeskobe i kajanja! Koliki mladi plaču, a nitko ne čuje krik njihove duše! Oko njih su često rastreseni, ravnodušni pogledi onih koji žele uživati vlastiti *happy hour* i ne mare ni za što drugo.

Ima onih koji životare u površnosti, misle da su živi dok su u srcu zapravo mrtvi (usp. Otk 3, 1). U dobi od dvadeset godina život im tone u dubinu, umjesto da se uzdiže u visinu svog istinskog dostojanstva. Sve se svodi na neko »životarenje« i traženje nekog zadovoljstva: malo zabave, mrvica pažnje i naklonosti drugih... Postoji također široko rasprostranjen digitalni narcizam koji podjednako pogađa i mlade i odrasle. Mnogo je onih koji žive tako! Neki su od njih možda živjeli u ozračju materijalizma gdje se misli samo na to kako zaraditi novac i urediti se kao da se život svodi samo na to. Prije ili kasnije to će neizbježno dovesti do tupe nerasploženosti, ravnodušja i dosade života, koja će vremenom rađati sve većom tjeskobom.

Negativne stavove mogu izazvati također osobni neuspjesi kada nešto do čega nam je stalo, ono oko čega smo se predano trudili, više jednostavno dalje ne ide ili ne postiže željene rezultate. To se može dogoditi u školi ili sa sportskim ili umjetničkim ambicijama... Kraj jednoga »sna« može dovesti do toga da se osjećamo mrtvi. Ali neuspjesi su sastavni dio života svakog čovjeka, a koji put mogu čak biti i milost! Često se nešto za što mislimo da će nam dati sreću pretvara u iluziju, idol. Idoli traže sve od nas

pretvarajući nas u robove, ali ne daju ništa zauzvrat. I na kraju se raspadnu, iza njih ostanu samo prašina i dim. U tome smislu, neuspjesi, ako dovedu do toga da se idoli urušavaju, dobri su čak i ako nam zadaju bol.

Mogli bismo tako nastaviti nabrajati i druge situacije tjelesne ili duhovne smrti u kojima se mlada osoba može naći, kao što su ovisnost, kriminal, siromaštvo ili teška bolest. No, prepuštam vama da osobno razmišljate i postanete svjesni onoga što se pokazalo »smrtonosnim« za vas ili za nekoga bliskog vama, sada ili u prošlosti. Istodobno vas molim da se sjetite da se onaj mladić iz Evanđelja, koji je bio zaista mrtav, vratio u život jer ga je vidio Netko tko je želio da on živi. Isto se može događati i danas i svaki dan.

Imati samilosti

U Svetome se pismu često govori o duševnom stanju onoga koji dopusti da ga duboko u srcu dotakne tuđa bol. Svojom samilošću Isus postaje dionikom stvarnosti drugoga. Uzima na sebe bijedu drugoga. Bol te majke postaje njegovom boli. Smrt tog mladog sina postaje njegova smrt.

Vi mladi u mnogim prigodama pokazujete da znate kako suosjećati s drugom osobom. Dovoljno je vidjeti koliko vas se velikodušno žrtvuje kad to okolnosti zahtijevaju. Nema katastrofe, potresa, poplave u kojima brojni mladi volonteri ne bi bili spremni priteći u pomoć. I velika mobilizacija mladih koji žele obraniti stvoreni svijet svjedoči o vašoj sposobnosti da čujete krik zemlje.

Dragi mladi, ne dopustite da vam se oduzme tu osjetljivost! Budite uvijek spremni poslušati vapaj onih koji pate i suosjećajte s onima koji plaču i umiru u današnjem svijetu. »Neke stvarnosti u životu mogu se vidjeti samo očima očišćenim suzama« (*Christus Vivit*, 76). Ako budete znali plakati s onima koji plaču, bit ćete zaista sretni. Mnogi vaši vršnjaci su u nezavidnom položaju i trpe nasilja i progon. Neka njihove rane postanu vaše i bit ćete nositelji nade u ovome svijetu. Moći ćete reći bratu ili sestri: »Ustani, nisi sam/a« i pomoći im da iskuse da nas Bog Otac ljubi, da je Isus ruka koja se pruža prema nama da nas ponovno podigne.

Približiti se i »dotaći«

Isus zaustavlja pogrebnu povorku. Približava se, očituje svoju blizinu. Ta blizina seže dalje i pretvara se u hrabar čin vraćanja života drugome. Proročka je to gesta. To je dodir Isusa, Živoga, koji prenosi život. To je dodir koji ulijeva Duha Svetoga u mrtvo tijelo tog mladića i vraća mu vitalne funkcije.

Taj dodir prodire u stvarnost žalosti i očaja. To je dodir samoga Boga koji posreduje također autentična ljudska ljubav; to je dodir koji otvara nezamislive prostore slobode i punine novog života. Učinkovitost ove Isusove geste je nesaglediva. Podsjeća nas da čak i jedan jednostavan, ali konkretan znak blizine može probuditi snage uskrsnuća.

Dá, vi mladi možete također pristupiti stvarnostima boli i smrti s kojima se susrećete, možete ih dodirnuti i poput Isusa donijeti novi život. To je moguće, zahvaljujući Duhu Svetom, samo ako je vas prve dotakla njegova ljubav, ako vam se srce raznježi zbog iskustva njegove dobrote prema vama. Dakle, ako u sebi oćutite neizmjernu Božju ljubav prema svakom živom biću, posebno prema našoj braći i sestrama koji trpe glad i žeđ, ili su bolesni, goli ili u tamnici, tada ćete im se moći približiti kao On, moći ćete ih dodirnuti kao On i prenijeti njegov život svojim prijateljima koji su u duhu mrtvi, koji pate ili su izgubili vjeru i nadu.

»Mladeži, kažem ti, ustani!«

U Evanđelju se ne spominje ime mladića kojega je Isus uskrisio u Nainu. To je poziv svakom čitatelju da se poistovjeti s njim. Isus se obraća tebi, meni, svakome od nas i kaže: »Ustani!« Itekako smo svjesni toga da mi kršćani također padamo i moramo se uvijek iznova dizati. Samo onaj koji ne hoda ne pada, ali ne ide ni naprijed. Zato trebamo prihvatiti pomoć koju nam pruža Isus i učiniti čin vjere u Boga. Prvi korak je prihvatiti ustati se. Novi život koji će nam On dati bit će dobar i vrijedan življenja, jer ga podržava Netko tko će nas pratiti također na našem putu u budućnost i neće nas nikada ostaviti. Isus nam pomaže živjeti ovaj naš život na dostojanstven i smislen način.

To je zaista novo stvaranje, novo rađanje. To nije oblik psihološkog uvjetovanja. Možda ste u teškim trenucima mnogi od vas ćuli one »ćarobne« rijeći koje su danas jako u modi i koje bi trebale sve riješiti: »Moraš vjerovati u samoga sebe«, »Moraš pronaći snagu u sebi«, »Moraš postati svjestan svoje pozitivne energije«... Ali to su puke fraze i kod onoga tko je doista »mrtav u nutrini« naprosto ne djeluju. Isusova rijeć ima dublji odjek, ona je beskrajno viša. To je božanska i stvaralaćka rijeć koja jedina može vratiti život tamo gdje se ovaj ugasio.

Živjeti novim životom »kao uskrsli«

U Evanđelju se kaže kako mladić »progovori« (Lk 7, 15). Prva reakcije osobe koju je Isus dotaknuo i vratio u život jest da govori i izražava bez kompleksâ i bez straha ono što nosi duboko u sebi, svoju osobnost, želje, potrebe i snove. Možda to nikad ranije nije učinila, bila je uvjerena da je nitko neće moći razumjeti!

Govoriti znaći također stupiti u odnos s drugima. Kad je osoba »mrtva« zatvara se u sebe, odnosi se prekidaju ili postaju površni, lažni i dvolićni. Kad nas Isus vraća u život, »vraća« nas drugima (usp. r. 15).

Danas smo često »na vezi«, ali ne komuniciramo. Upotreba elektronićkih uređaja, ako je neuravnotežena, može nas držati stalno prikovanima za ekran. Ovom porukom želim također, zajedno s vama mladi, odgovoriti na izazov kulturne promjene utemeljene na toj Isusovoj rijeći: »Ustani«. U kulturi koja želi da se mladi izoliraju i povuku u virtualne svjetove, širimo taj Isusov poziv: »Ustani!«. To je poziv da se otvorimo stvarnosti koja umnogome nadilazi virtualnu. To ne znaći da na tehnologiju treba gledati s prezirom, nego da je treba koristiti kao sredstvo, a ne kao cilj. »Ustani« znaći također »sa-

njaj«, »riskiraj«, »potrudi se da promijeniš svijet«, neka tvoje želje zažive novim sjajem, promatraj nebo, zvijezde i svijet oko sebe. »Ustani i postani to što jesi!«. Zahvaljujući toj našoj poruci mnoga će sumorna i beživotna lica mladih oživjeti i postati mnogo ljepša od svake virtualne stvarnosti.

Jer ako ti daš život, netko će ga primiti. Jedna je djevojka rekla: »Kad vidiš nešto lijepo ustani iz naslonjača te pokušaj i ti to učiniti«. Ono što je lijepo pobuđuje strast. A ako se mlada osoba oduševi za nešto ili, još bolje, za Nekoga konačno će ustati i početi činiti velike stvari. Od mrtve osobe kakva je bila može postati Kristov svjedok i dati život za njega.

Dragi mladi, koje su vaše strasti i snovi? Dajte da izađu na vidjelo i kroz njih ponudite svijetu, Crkvi i drugim mladima nešto lijepo na duhovnom, umjetničkom i društvenom polju. Ponavljam vam ono što sam jednom rekao na svom materinskom jeziku: Hagan lio! Napravite urnebes! Od drugog mladića sam čuo ovo: »Da je Isus bio netko tko gleda samo svoja posla, udovičin sin ne bi uskrsnuo«.

Uskrsnuće tog mladića vratilo ga je njegovoj majci. U toj ženi možemo vidjeti Mariju, našu Majku, kojoj povjeravamo sve mlade na svijetu. U njoj možemo prepoznati također Crkvu koja želi s nježnom ljubavlju prihvatiti svakog mladog čovjeka, bez iznimke. Molimo se stoga Mariji za Crkvu da uvijek bude majka svoje djece koja su u smrti, plačući i moleći da ponovno ožive. Za svako svoje dijete koje umire, umire također Crkva, a za svako njezino dijete koje oživi i ona oživi.

Blagoslivljam vaš hod i, molim vas, ne zaboravite moliti za mene.

Rim, iz svetog Ivana Lateranskog, 11. veljače 2020.,
Spomen Blažene Djevice Marije Lurdske

Franjo

**PORUKA PAPE FRANJE
ZA 57. SVJETSKI DAN MOLITVE ZA ZVANJA
Nedjelja Dobrog Pastira, 3. svibnja 2020.**

RJEČI ZVANJA

Draga braćo i sestre!

Dana 4. kolovoza prošle godine, na 160. obljetnicu smrti Arškog župnika, odlučio sam uputiti Pismo svećenicima koji svakodnevno posvećuju svoj život služenju Božjem narodu kao odgovor na Gospodinov poziv.

Tom prilikom odabrao sam četiri ključne riječi – bol, zahvalnost, hrabrost i hvala – kako bih zahvalio svećenicima i podupro ih u njihovoj službi. Vjerujem da se danas, na ovaj 57. Svjetski dan molitve za zvanja, te riječi mogu ponovno dozvati u svijest i uputiti

čitavom Božjem narodu na temelju evanđeoskog odlomka koji nam govori o jedinstvenom iskustvu koje su doživjeli Isus i Petar tijekom olujne noći na Tiberijadskom jezeru (usp. Mt 14, 22-33).

Nakon umnažanja kruhova koje je zadivilo mnoštvo, Isus je naredio svojim učenicima da uđu u lađu i prijeđu na drugu obalu, dok se on oprosti s narodom. Slika tog prelaska jezera na stanoviti način evocira naše ovozemaljsko putovanje. Lađa našega života, naime, polagano plovi, uvijek nemirna jer traži sigurno pristanište, spremna suočiti se s opasnostima i mogućnostima na moru, ali i željna da je kormilar konačno usmjeri kamo treba ići. Kadikad joj se, međutim, može dogoditi da zaluta, da dopusti da je zaslijepe opsjene umjesto da prati sjajni svjetionik koji je navodi prema sigurnoj luci ili pak da se njome poigravaju protivni vjetrovi teškoća, sumnji i strahova.

Isto se događa u srcu učenikâ koji, pozvani slijediti Učitelja iz Nazareta, moraju se odlučiti prijeći na drugu obalu hrabro se odlučujući napustiti vlastite sigurnosti i krenuti putom nasljedovanja Gospodina. Ta pustolovina nije laka: spušta se noć, puše protivan vjetar, lađu udaraju valovi, strah od neuspjeha i osjećaj da nisu dorasli tom pozivu prijeći da ih nadvlada.

U Evanđelju se, međutim, kaže da na tom izazovnom putovanju nismo sami. Gotovo poput svitanja zore u srcu noći, Gospodin hoda po nemirnim vodama i dolazi učenicima; poziva Petra da mu dođe ususret na valovima, spašava ga kad ga vidi da tone i na kraju ulazi u lađu i zapovijeda vjetru da se umiri.

Prva riječ zvanja je, dakle, **zahvalnost**. Ploviti u pravome smjeru nije zadaća povjerenjena isključivo našim snagama niti ovisi isključivo o rutama kojim odlučimo putovati. Ostvarenje nas samih i naših planova u životu nije matematički rezultat onoga što odlučimo u određenom izoliranom ja; naprotiv, to je prije svega odgovor na poziv koji nam dolazi odozgor. Gospodin je taj koji nam pokazuje obalu prema kojoj trebamo ići i koji nam, još prije toga, daje hrabrost da uđemo u lađu. On je taj koji, pozivajući nas, postaje također naš kormilar, On nas prati i pokazuje nam put, sprječava nas da se nasučemo na hridi neodlučnosti i čak nam omogućuje hodati po uzburkanim vodama.

Svako zvanje rođeno je iz tog pogleda punog ljubavi kojim nam je Gospodin došao u susret, možda čak u času kad su nam se o lađu razbijali olujni valovi. »Više no naš vlastiti izbor to je odgovor na Gospodinov besplatni poziv« (*Pismo svećenicima*, 4. kolovoza 2019.). Uspjet ćemo ga otkriti i prigrliti kad otvorimo svoje srce zahvalnosti i osjetimo Božji prolazak u našem životu.

Kad učenici vide Isusa kako im prilazi koračajući po moru prvo misle da je to utvara i ispunjeni su strahom. Ali ih Isus odmah umiruje riječima koje bi nas trebale stalno pratiti u našem životu i na našem putu zvanja: »Hrabro samo! Ja sam! Ne bojte se!« (Mt 14, 27). Upravo to je druga riječ koju vam želim izručiti: **hrabrost**.

Ono što nas često ometa na našem putu, u našem rastu, u našem izboru puta koji Gospodin obilježava pred nama jesu određene utvare koje se klate u našem srcu. Kada smo pozvani ostaviti našu sigurnu obalu i prigrliti neko životno stanje – kao što je brak,

zaređeno svećeništvo, posvećeni život – prvu reakciju često predstavlja »utvara nevjerice«: nije moguće da je taj poziv za mene; je li doista riječ o pravome putu? Traži li to Gospodin upravo od mene?

Malo po malu u nama se sve više roje one misli, ona opravdanja i one računice zbog kojih gubimo zanos i odlučnost, koje nas zbunjuju i ostavljaju nas nepomičnima na obali s koje smo krenuli. Mislimo da se možda varamo, da nismo tome dorasli ili da smo jednostavno ugledali utvaru koju treba otjerati.

Gospodin zna da temeljni životni izbor – poput braka ili posebnog posvećenja njegovoj službi – traži hrabrost. Zna pitanja, sumnje i teškoće koje ljuljaju barku našega srca i zato nas umiruje: »Ne boj se, ja sam s tobom«. Vjera u njegovu prisutnost, da nam ide u susret i da nas prati, pa i kada je oluja na moru, oslobađa nas one acedije koju sam nazvao »sladunjavom žalošću« (*Pismo svećenicima*, 4. kolovoza 2019.), to jest one nutarnje obeshrabrenosti koja nas koči i onemogućava nam osjetiti ljepotu našeg poziva.

U *Pismu svećenicima* govorio sam i o boli, ali ovdje bih želio taj izraz prevesti drugačije, kao trud. Svako zvanje sa sobom nosi i odgovornost. Gospodin nas poziva zato što nas želi osposobiti, kao Petra, »hodati po vodi«, to jest da svoj život uzmemo u svoje ruke i stavimo ga u službu evanđelja na konkretne i svakodnevne načine koje nam On pokazuje, a posebno u različitim oblicima laičkog, svećeničkog i posvećenog zvanja. Ali nalik smo Apostolu: imamo želju i zanos ali u isti mah nas muče slabosti i strahovi.

Ako dopustimo da nas sasvim zaokupi misao o odgovornostima koje nas očekuju – bilo u bračnom životu, bilo u svećeničkoj službi – ili protivštinama koje će doći, brzo ćemo odvratiti pogled od Isusa i, poput Petra, naći ćemo se u opasnosti da potonemo. Naprotiv, usprkos našim krhkostima i siromaštvu, vjera nam omogućuje ići ususret Uskrsnom Gospodinu i pobijediti također oluje. Kad nam zbog umora ili straha prijete opasnost da potonemo, On nam pruža ruku i daje poletnost koja nam je potrebna kako bismo svoj poziv živjeli radosno i s oduševljenjem.

Kad Isus, na kraju, ulazi u lađu, vjetar prestaje i valovi se smiruju. To je prekrasna slika onoga što Gospodin izvodi u našem životu i u povijesnim previranjima. On zapovijeda protivnim vjetrovima da ušute i sile zla, straha i bezvoljnosti nemaju više moć nad nama.

U posebnom zvanju koje smo pozvani živjeti ti nas vjetrovi mogu iscrpsti. Tu mislim na one koji preuzimaju na sebe važne zadaće u građanskom društvu, na bračne parove koje rado nazivam »hrabrima« i posebno na one koji prihvaćaju posvećeni život i svećeništvo. Poznat mi je vaš trud, samoća koja katkada opterećuju srce, opasnost navike koja malo pomalo gasi žarki plamen poziva, breme nesigurnosti i neizvjesnosti našega doba, strah od budućnosti. Hrabro samo, ne bojte se! Isus je uz nas i ako ga priznamo jedinim Gospodarom našega života, On će ispružiti ruku, primiti nas i spasiti.

Dakle, i usred valova koje diže oluja, naš je život otvoren za **hvalu**. To je posljednja naša riječ što se tiče zvanja i želi biti također poziv da se njeguje unutarnji stav Blažene

Djevice Marije: zahvalna što je Bog spustio svoj pogled na nju, predavši mu u vjeri svoje strahove i nemire, hrabro je prihvatila svoj poziv i od svog života učinila neprolaznu pjesmu hvale Gospodinu.

Predragi, posebno na ovaj dan, ali i u redovnom pastoralnom djelovanju naših zajednica, želim da Crkva nastavi promicati zvanja pomažući svakom pojedinom vjerniku da uzmogne u vlastitome srcu sa zahvalnošću otkriti poziv koji mu Bog upućuje, smoći hrabrosti reći »da« Bogu, nadvladati sav napor vjerom u Krista i, na kraju, svoj život učiniti pjesmom hvale za Boga, za braću i sestre i za čitav svijet. Neka nas Djevica Marija prati i zagovara.

Rim, Sveti Ivan Lateranski, 8. ožujka 2020., Druga nedjelja korizme.

Franjo

PORUKA PAPE FRANJE ZA 54. SVJETSKI DAN SREDSTAVA DRUŠTVENE KOMUNIKACIJE

– 24. svibnja 2020. –

**»DA MOŽEŠ PRIPOVIJEDATI SVOME SINU I SVOME UNUKU« (Izl 10, 2).
ŽIVOT POSTAJE PRIČA**

Želio bih ovogodišnju Poruku posvetiti temi pripovijedanja, jer vjerujem da, ako se ne želimo izgubiti na svome putu, moramo udisati dah istine sadržane u dobrim pričama. Priče su to koje izgrađuju, a ne ruše; priče koje nam pomažu ponovno otkriti korijene i snagu koji su potrebni da zajedno krenemo naprijed. Usred konfuzije glasova i poruka kojima smo obasuti sa svih strana potrebna nam je ljudska priča koja nam govori o nama i ljepoti koja prebiva u nama; priča koja svijet i ono što se u njemu zbiva zna gledati s pogledom punim nježnosti; priča koja nam može reći da smo dio tkanja života; priča koja otkriva isprepletene niti kojima smo povezani jedni s drugima.

1. Istkati priče

Čovjek je biće koje pripovijeda. Još od malih nogu gladni smo priča jednako kao što osjećamo glad za hranom. Bilo da su u obliku bajki, romana, filmova, pjesama, vijesti... priče utječu na naš život čak i ako toga nismo svjesni. Često odlučujemo što je ispravno ili pogrešno na temelju ličnosti i priča koje smo upijali u sebe. Priče ostavljaju svoj trag na nama, oblikuju naša uvjerenja i naša ponašanja. One nam mogu pomoći da razumijemo i kažemo tko smo.

Čovjek nije samo jedino biće koje treba odjeću da bi pokrilo svoju golotinju (usp. Post 3, 21), nego je također jedini koji ima potrebu pripovijedati o sebi, »zaodjenuti se« u priče kako bi zaštitio svoj život. Mi ne tkamo samo odjeću, nego i priče: naime, čovjekova sposobnost »tkanja« (latinski *texere*) upućuje i na *tekstil* i na *tekstove*. Svevremen-

ske priče imaju zajednički »tkalački stan«: njihova struktura predviđa »junake«, uključujući i one obične, svakodnevnne, koji se, slijedeći svoj san, hvataju u koštac s teškim situacijama i bore protiv zla, vođeni snagom koja im ulijeva hrabrost – snagom ljubavi. Uranjajući u priče možemo pronaći razloge da se junački nosimo sa životnim izazovima.

Čovjek je pripovjedač zato što je biće u nastajanju, koje sebe otkriva i obogaćuje u tkanjima danâ svojega života. Ipak, od samog početka, naša je priča ugrožena: kroz povijest se migolji zlo.

2. Nisu sve priče dobre

»Onog dana kad budete s njega jeli... vi ćete biti kao bogovi« (usp. Post 3, 4): zmijina napast unosi u tkanje povijesti čvrsti čvor koji treba razvezati. »Ako budeš posjedovao, postat ćeš ovo, postići ćeš ono...«, šapuću oni koji i dan-danas koriste tzv. *storytelling* u instrumentalne svrhe. Kolike nas priče omamljuju uvjeravajući nas da, ako želimo biti sretni, trebamo stalno imati, posjedovati i konzumirati. Gotovo ni ne opažamo koliko postajemo pohlepni za tračevima i klevetama, koliko nasilja i neistina konzumiramo. Često s komunikacijskih razboja umjesto konstruktivnih priča koje služe jačanju društvenih veza i kulturnog tkiva izlaze destruktivne i provokativne priče koje uništavaju i trgaju krhke niti suživota. Skupljajući neprovjerene informacije, ponavljajući banalne diskurse i tvrdnje koje su lažne ali uvjerljive, nasrćući na druge porukama mržnje ne pomažemo u tkanju ljudske povijesti, nego čovjeka lišavamo njegova dostojanstva.

No dok su priče koje se koriste u instrumentalne svrhe i moć kratkoga vijeka, dobra priča može nadići granice prostora i vremena. Stoljećima kasnije ostaje aktualna jer hrani život.

U doba u kojem je falsifikacija sve sofisticiranija i postiže zapanjujuće razmjere (*deepfake*), treba nam mudrost kako bismo mogli prigrliti i stvarati lijepe, istinite i dobre priče. Potrebna nam je hrabrost da odbacimo lažne i zle priče. Potrebni su nam strpljivost i moć raspoznavanja kako bismo ponovno otkrili priče koje nam pomažu da ne izgubimo nîť vodilju usred mnogih današnjih razdora. Potrebne su nam priče koje će iznijeti na vidjelo istinu o nama samima, također u skrovitom junaštvu svakodnevnog života.

3. Priča nad pričama

Sveto pismo je *Priča nad pričama*. Koliko je samo događaja, naroda i pojedinaca u njemu prikazano! Ono nam pokazuje od samoga početka Boga koji je i Stvoritelj i istodobno Pripovjedač. On, naime, zbori svoju Riječ i sve nastaje (usp. Post 1). Svojom riječju Bog sve poziva na život, a kao vrhunac stvara muškarca i ženu kao svoje slobodne suvornike koji zajedno s njim oblikuju povijest. U jednom od psalama stvor govori Stvoritelju: »Jer ti si moje stvorio bubrege, *satkao* me u krilu majčinu. Hvala ti što sam stvoren tako *čudesno* [...] kosti moje ne bjehu ti sakrite dok nastajah u tajnosti, otkan u dubini zemlje« (139, 13-15). Nismo rođeni cjeloviti, već nas treba neprestano »tkati«,

»prèsti«. Život nam je darovan kao poziv da nastavimo tkati onu »čudesnost« koju predstavljamo mi sami.

U tome smislu Biblija je velika povijest ljubavi između Boga i čovjeka. U njenom središtu je Isus: njegova povijest privodi punini Božju ljubav prema čovjeku i istodobno čovjekovu povijest ljubavi prema Bogu. Čovjek će tako biti pozvan, iz naraštaj u naraštaj, *prepričavati i čuvati sjećanje* na najznačajnije zgone iz te *priče nad pričama*, zgone koje mogu najbolje prenositi smisao i značenje onoga što se zbilo.

Naslov ovogodišnje *Poruke* preuzet je iz Knjige Izlaska, temeljnog biblijskog izvješća koje svjedoči o Božjem zahvatu u povijest svoga naroda. Kad mu Izraelova djeca uzdižu svoj vapaj, Bog sluša i sjeća se: »Bog... *sjetio* se svoga saveza s Abrahamom, Izakom i Jakovom. I pogleda Bog na Izraelce i zauze se za njih« (Izl 2, 24-25). Plod Božjeg sjećanja je oslobađanje od tlačenja, oslobađanja koje se zbiva nizom znakova i čudesa. Gospodin tada otkriva Mojsiju značenje svih tih znakova: »*da možeš pripovijedati* svome sinu i svome unuku što sam učinio Egipćanima i kakva sam znamenja izvodio među njima, kako biste znali da sam ja Jahve« (Izl 10, 2). Iskustvo Izlaska uči nas da se znanje o Gospodinu prenosi poglavito pripovijedanjem, iz naraštaja u naraštaj, o njegovoj trajnoj prisutnosti. Bog života nam se objavljuje kroz priče o životu.

Isus nije o Bogu govorio apstraktnim diskursima, nego prisposodobama, kratkim pričama preuzetim iz svakodnevnog života. Tu život postaje priča a zatim, za slušatelja, priča postaje život: ta priča ulazi u život onih koji je slušaju i mijenja ga.

Evandjelja su također priče, i to ne slučajno. Dok nas upoznaju s Isusom, ona su »performativna«¹ s obzirom na Isusa; suobličuju nas njemu. Evandjelje traži od čitatelja da bude dionikom iste vjere kako bi mogao dijeliti isti život. U Ivanovu Evandelju nam se kaže da Pripovjedač u pravom smislu riječi – Riječ – postaje priča: »Jedinorođenac – Bog – koji je u krilu Očevu, on ga *obznani*« (Iv 1, 18). Upotrijebio sam izraz »obznani« jer izvornik *exegésato* može se prevesti i kao »objavi« i kao »obznani«. Bog se osobno utkao u naše čovječstvo i tako nam je dao novi način oblikovanja naših povijesti.

4. Povijest koja se obnavlja

Kristova povijest nije baština iz prošlosti; to je naša povijest, trajno aktualna. Ona nam pokazuje da je Bogu toliko stalo do čovjeka, našega tijela i naše povijesti da je postao čovjek, tijelo i povijest. Također nam govori da ne postoje beznačajne ili male ljudske priče. Nakon što je Bog postao povijest, svaka ljudska povijest u stanovitom je smislu Božja povijest. U povijesti svake osobe Otac ponovno vidi povijest svoga Sina koji je sišao na zemlju. Svaka ljudska povijest ima neuništivu vrijednost. Zato čovjek zaslužuje priče koje su na njegovoj visini, na očaravajućoj visini koja ostavlja bez daha na koju ga je Isus uzdigao.

»Vi ste – pisao je sveti Pavao – pismo Kristovo... napisano ne crnilom, nego Duhom Boga živoga; ne na pločama kamenim, nego na pločama od mesa, u srcima« (2 Kor 3, 3). Duh Sveti, ljubav Božja, piše u nama. I dok u nama piše usađuje u nas dobrotu i stal-

no nas na to podsjeća. *Podsjećati* znači dovesti u srce (tal. *ri-cordare, nap. pr.*), »pisati« na srcu. Po Duhu Svetom svaka priča, čak i ona koja je pala u najveći zaborav, čak i ona koja izgleda kao da je pisana na najiskrivljenijim crtama, može pružiti nadahnuće, može se iznova roditi kao remek-djelo i postati dodatak Evanđelju. Poput Augustinovih *Ispovijesti*. Poput *Hodočasnिकove ispovijesti* svetog Ignacija. Poput *Povijesti jedne duše* Terezije od Djeteta Isusa. Poput *Zaručnika*, poput *Braće Karamazov*. Poput nebrojenih drugih priča koje su na divan način oslikale susret između Božje slobode i čovjekove slobode. Svaki od nas zna različite priče koje imaju miris Evanđelja, koje svjedoče o ljubavi koja preobražava život. Te priče traže da ih se dijeli, prepričava i oživljava u svakom dobu, na svakom jeziku, svim sredstvima.

5. Povijest koja obnavlja nas

U svaku veliku priču ulazi naša vlastita priča. Dok čitamo Sveto pismo, zgode iz života svetaca, ali i one tekstove koji su uspješni proniknuti čovjekov duh i pokazati njegovu ljepotu, Duh Sveti je slobodan pisati u našem srcu, obnavljajući u nama sjećanje na to tko smo u Božjim očima. Kad se sjetimo ljubavi koja nas je stvorila i spasila, kad ljubav postane dijelom naših svakodnevnih priča, kada svoje dane ispredamo nitima milosrđa, mi tada okrećemo drugu stranicu. Više nismo sputani sponama žaljenja i tuge, sponama nezdravog sjećanja koje nam zatvara srce, nego, otvarajući se drugima, otvaramo se samoj viziji velikog Pripovjedača. Pripovijedati Bogu našu priču nikad nije beskorisno, čak i kada kronika događaja ostaje nepromijenjena, značenje i perspektiva se mijenjaju. Ispričati našu priču Gospodinu znači ući u njegov pogled suosjećajne ljubavi prema nama i prema drugima. Njemu možemo pripovijedati priče koje živimo, njemu možemo donositi ljude i povjeravati situacije. S njim možemo ponovo povezati tkanje života, kr-pajući pukotine i rupe u njemu. Koliko nam je samo svima to potrebno!

Pogledom velikog Pripovjedača – jedinog koji ima neograničen pogled – približimo se potom protagonistima, našoj braći i sestrama, koji su s nama akteri današnje povijesti. Da, jer na pozornici svijeta nitko nije suvišan i svačija je priča otvorena mogućoj promjeni. Čak i kad pričamo o zlu možemo ostaviti prostora otkupljenju, možemo prepoznati usred zla također dinamizam dobrote i dati mu prostora.

Nije riječ, stoga, o tome da slijedimo logike onih koji se služe umijećem pričanja priča (*storytelling*) niti o tome da oglašavamo neku stvar ili sebe same nego da se spomenemo toga tko smo u Božjim očima, da svjedočimo ono što Duh piše u našim srcima i otkrivamo svakom pojedincu da njegova priča sadrži u sebi divne i čudesne stvari. Da bismo mogli to učiniti povjerimo se ženi koja je u svome krilu istkala čovječtvo Božje i, govori nam Evanđelje, ispredala u sebi sve događaje iz svog života. Djevica Marija je, naime, sve čuvala i o tome razmišljala u svome srcu (usp. *Lk 2, 19*). Zamolimo za pomoć nju, koja je znala krotkom snagom ljubavi razvezati čvorove života:

O Marijo, ženo i majko, u tvome se krilu istkala Božja Riječ. Ti si svojim životom pripovijedala veličanstvena Božja djela. Slušaj naše priče, pohrani ih u svome srcu i neka budu tvoje i one priče koje nitko ne želi čuti. Nauči nas prepoznati dobru nit

koja se provlači kroz povijest. Svrni svoj pogled na zapetljane čvorove u koje se zapleo naš život paralizirajući naše sjećanje. Tvoje nježne ruke mogu razvezati svaki čvor. Ženo Duha, majko povjerenja, nadahnjui također nas. Pomozi nam istkati priče o miru, priče o budućnosti. I pokaži nam kako ih zajedno živjeti.

Rim, pri Svetom Ivanu Lateranskom, 24. siječnja 2020., spomen svetog Franje Saleškog.

---

¹ Usp. Benedikt XVI., Enc. *Spe salvi*, 2: »kršćanska poruka nije bila samo „informativnog“ nego i „performativnog“ karaktera – ona je djelotvorna. To znači da evanđelje ne samo da obznanjuje stvari kojima čovjek obogaćuje svoje znanje već ono i djeluje na čovjeka i mijenja njegov život«.

PISMO SVETOGA OCA FRANJE SVIM VJERNICIMA ZA MJESEC SVIBANJ 2020. GODINE

Draga braćo i sestre,

Bliži se mjesec svibanj u kojem Božji narod osobito snažno izražava svoju ljubav i pobožnost prema Blaženoj Djevici Mariji. Tradicionalno se u tome mjesecu krunica moli kod kuće, u obitelji. Ograničenja nametnuta zbog pandemije »prisiljavaju« nas više cijeniti taj obiteljski vidik krunice, pa i u pogledu duhovnosti.

Želim, stoga, svima predložiti da ponovno otkriju ljepotu moljenja krunice kod kuće u mjesecu svibnju. To se može činiti zajedno, ili pak pojedinačno; vi sami odlučite već prema vlastitim prilikama, vrjednujući obje mogućnosti. U svakoj od njih stoji tajna te molitve, a to je jednostavnost. Lako je, pa i na internetu, pronaći dobre predloške koje ćete u molitvi moći slijediti.

Nudim vam, usto, dvije molitve Majci Božjoj koje možete izmoliti na kraju krunice, a koje ću i ja osobno, u duhovnome jedinstvu sa svima vama, moliti u mjesecu svibnju. Prilažem ih ovom pismu kako bi bile dostupne svima.

Draga braćo i sestre, zajedničko razmatranje Kristova lica srcem Marije, naše Majke još više će nas ujediniti u duhovnu obitelj te nam pomoći prevladati ovu kušnju. Ja ću moliti za vas, posebno za one koji najviše trpe, a vi, molim vas, molite za mene. Zahvaljujem vam i srdačno vas blagoslivljam.

U Rimu, pri Svetomu Ivanu Lateranskom, 25. travnja 2020.
blagdan svetog Marka, evanđelista

Franjo

Prva molitva

O Marijo,
ti na našem putovanju
trajno blistaš kao znak spasenja i nade.

Povjeravamo se tebi, Zdravlju bolesnih,
koja si podno križa bila pridružena Isusovoj boli,
ostavši stamena u svojoj vjeri.

Ti, Najvjernija zagovornice naša,
znaš što nam je potrebno;
sigurni smo da ćeš,
kao nekoć u Kani Galilejskoj,
providjeti da se nakon ovoga časa kušnje vrate radost i slavlje.

Pomozi nam, Majko Božje ljubavi,
suobličiti se Očevoj volji
i činiti ono što nam kaže Isus,
koji je na sebe uzeo naša trpljenja
i preuzeo teret naših boli
da nas po križu dovede
k radosti Uskrsnuća. Amen.

*Pod obranu se Tvoju utječemo, sveta Bogorodice.
Ne odbij nam molbe u potrebama našim,
nego nas od svih pogibli uvijek oslobodi,
Djevice slavna i blagoslovljena.*

Druga molitva

»Pod obranu se tvoju utječemo, sveta Bogorodice.«
U ovim mučnim okolnostima, bremenitim trpljenjima i tjeskobama,
koje zahvaćaju svijet,
utječemo se tebi, Majko Božja i Majko naša,
i pod tvojom zaštitom tražimo utočište.

Djevice Marijo,
svrni svoje milostive oči na nas u ovoj posvudašnjoj zarazi;
ohrabri ustrašene i ožalošćene,
koji oplakuju svoje voljene koji su umrli
i koji su pokopani na način koji ranjava dušu.
Budi na pomoć svima koje obuzima tjeskoba zbog bolesnih
kojima, da bi se spriječilo širenje bolesti, ne mogu biti blizu.
Vrati pouzdanje onima koji su u strahu za neizvjesnu budućnost,
za posao i za posljedice u gospodarstvu.

Majko Božja i Majko naša, moli za nas Boga, Oca milosrđa,
da se završi ova teška kušnja
i da nam ponovno svanu nada i mir.
Kao nekoć u Kani, zauzmi se kod svojega božanskoga Sina

i zamoli ga da utješi obitelji bolesnih i umrlih
i njihova srca otvori daru pouzdanja.

Zaštiti liječnike, medicinske sestre i sve osoblje u zdravstvu,
dragovoljce koji su u ovim vremenima velike i žurne potrebe
u neposrednoj opasnosti
i izlažu svoj život pogibelji kako bi spasili živote drugih.
Prati njihove neustrašive napore
i podari im snagu, dobrostivost i zdravlje.

Budi uz one koji danonoćno dvore bolesne, kao i uz svećenike koji s pastoralnom
brižnošću i evanđeoskom zauzetošću
nastoje svima pomoći i svima biti blizu.

Blažena Djevice, daruj svjetlo uma ljudima u znanosti
da uzmognu pronaći prikladna rješenja za svladavanje ove zaraze.

Pomozi odgovornima u državnoj vlasti da djeluju mudro, brižno i velikodušno, kako
bi pritjecali u pomoć onima koji su lišeni osnovnih potreba za život, te, zagledani u
buduće i vođeni duhom solidarnosti, mogli pronalaziti prave putove društvene i
gospodarske obnove.

Marijo Presveta, zahvati savjesti odgovornih da golema sredstva koja se ulažu u ra-
zvoj i usavršavanje oružja budu preusmjerena na razvoj znanstvenih istraživanja
koja bi u budućnosti zapriječila slične nepogode.

Preljubljena Majko,
daj da u svijetu poraste osjećaj pripadnosti zajedničkoj velikoj obitelji i svijest o o-
nome što nas ujedinjuje, da bismo, vođeni duhom bratstva i solidarnosti,
u tolikim oblicima siromaštva i u bijedama života
mogli priteći u pomoć svim potrebitima.
Okrijepi nas da budemo čvrsti u vjeri,
ustrajni u služenju i postojani u molitvi.

Marijo, Utjeho žalosnih,
prigrli svu svoju nevoljnu djecu i izmoli nam kod Gospodina
da ispruži svoju svemoćnu ruku
i oslobodi nas ove užasne pandemije,
kako bi život iznova zadobio vedrinu redovitoga tijeka.

Pouzdamo se u tebe,
koja blistaš na našem putu kao znak spasenja i nade,
o blaga, o mila, o slatka Djevice Marijo. Amen.

**PORUKA PAPE FRANJE
ZA 106. SVJETSKI DAN SELILACA I IZBJEGLICA
– 27. rujna 2020. –**

**POPUT ISUSA KRISTA, PRISILJENI BJEŽATI.
PRIHVATITI, ZAŠTITITI, PROMICATI I INTEGRIRATI PROGNAHIKE**

Početak ove godine u svom obraćanju članovima Diplomatskog zbora akreditiranog pri Svetoj Stolicu ubrojio sam među izazove našeg suvremenog svijeta tragediju prognanika (interno raseljenih osoba): »Usljed sukoba i izvanrednih humanitarnih prilika, pogoršanih klimatskim promjenama, povećava se broj raseljenih osoba i to se odražava na osobe koje već ionako grcaju u teškom siromaštvu. U mnogim zemljama u kojima vladaju takve prilike nedostaju odgovarajuće strukture koje omogućuju izaći ususret potrebama raseljenih osoba« (9. siječnja 2020.).

Zbog tih sam razloga odlučio posvetiti ovu Poruku drami prognanikâ, često nevidljivoj tragediji koju je globalna kriza izazvana pandemijom COVID-19 samo pogoršala. Zbog svoje siline, težine i geografske raširenosti ta je kriza, naime, utjecala na mnoge druge izvanredne humanitarne situacije kojima su pogođeni milijuni ljudi te se međunarodne inicijative i pomoć neophodni za spašavanje života svelo zapravo na nacionalne političke planove. Ali »ovo nije vrijeme zaborava. Kriza s kojom smo suočeni ne smije dovesti do toga da smetnemo s uma mnoge druge izvanredne situacije koje povlače za sobom patnje mnogih ljudi« (*Poruka Urbi et Orbi*, 12. travnja 2020.).

U svjetlu tragičnih zbivanja koja su obilježila 2020. godinu, želio bih da ova Poruka, iako je posvećena prognanicima, dopre do svih onih koji su prolazili i još uvijek prolaze kroz iskustvo oskudice, napuštenosti, marginaliziranosti i odbačenosti kao rezultat COVID-19.

Želio bih krenuti od slike koja je nadahnula papu Pija XII. pri sastavljanju apostolske konstitucije *Exsul familia* (1. kolovoza 1952.). Prilikom bijega u Egipat mali je Isus zajedno sa svojim roditeljima iskustio tragično stanje prognanikâ i izbjeglicâ »označeno strahom, nesigurnošću, nedaćama (usp. *Mt* 2, 13-15.19-23). Nažalost i danas se milijuni obitelji mogu prepoznati u toj tužnoj stvarnosti. Televizija i radio nam gotovo svakodnevno donose vijesti o izbjeglicama koje bježe od gladi, ratova i drugih velikih opasnosti, u potrazi za sigurnošću i dostojanstvenim životom za sebe i svoje obitelji« (*Angelus*, 29. prosinca 2013.). U svakom od njih prisutan je Isus koji je prisiljen, kao u Herodovo vrijeme, bježati kako bi se spasio. Na njihovim smo licima pozvani prepoznati lice Krista gladna, žedna, gola, bolesna, stranca i utamničena koji treba našu pomoć (usp. *Mt* 25, 31-46). Ako ga prepoznamo u tim licima moći ćemo mu zahvaliti što smo ga uspjeli upoznati, ljubiti i služiti mu u njima.

Raseljeni nam nude tu mogućnost da susretnemo Gospoda, »iako je našim očima teško prepoznati ga takva: u poderanoj odjeći, prljavih stopala, nagrđena lica, izranjena tijela, nesposobna služiti se našim jezikom« (*Homilija*, 15. veljače 2019.). Na taj smo

pastoralni izazov pozvani odgovoriti sa četiri glagola koje sam naznačio u svojoj Poruci za ovaj Dan 2018. godine: prihvatiti, zaštititi, promicati i integrirati. Njima bih sada želio dodati još šest parova glagola koji odgovaraju vrlo praktičnim radnjama međusobno povezanim jednim uzročno-posljedičnim odnosom.

Potrebno je *poznavati* da bi se *razumjelo*. Znanje je nužan korak prema razumijevanju drugih. Uči nas to sâm Isus u zgodi o učenicima iz Emausa: »I dok su tako razgovarali i raspravljali, približi im se Isus i pođe s njima. Ali prepoznati ga – bijaše uskraćeno njihovim očima« (Lk 24, 15- 16). Kad govorimo o migrantima i raseljenim osobama prečesto se zaustavljamo na statističkim podacima. Ali ne radi se o brojevima, nego o stvarnim ljudima! Susret s njima pomoći će nam da ih upoznamo, a kad se upoznamo s njihovim pričama moći ćemo ih razumjeti. Moći ćemo, na primjer, shvatiti da je nesigurnost koju smo tako bolno iskusili uslijed ove pandemije konstantno prisutna u životima raseljenih osoba.

Potrebno je *biti bližnji* da bi se moglo *služiti*. To se može činiti samorazumljivim, ali često tomu nije tako. »Neki Samarijanac putujući dođe do njega, vidje ga, sažali se pa mu pristupi i povije rane zalivši ih uljem i vinom. Zatim ga posadi na svoje živinče, odvede ga u gostinjac i pobrinu se za nj« (Lk 10, 33-34). Strahovi i predrasude – tolike predrasude – drže nas podalje od drugih i često nas priječe da im »budemo bližnji« i služimo im s ljubavlju. Približiti se bližnjemu često znači biti spremni izložiti se rizicima, kao što su nas posljednjih mjeseci lijepo poučili mnogi liječnici i medicinske sestre i tehničari. Ta spremnost da se približimo i služimo nadilazi puki osjećaj dužnosti. Najljepši primjer u tome dao nam je sâm Isus kad je oprao noge učenicima: svukao je sa sebe haljine, kleknuo i uprljao svoje ruke (usp. Iv 13, 1-15).

Da bismo se *jedni s drugima pomirili* potrebno je *slušati*. Uči nas tome sâm Bog koji je, poslavši svoga Sina u svijet, htio čuti bolne uzdisaje čovječanstva ljudskim ušima: »Uistinu, Bog je tako ljubio svijet te je dao svoga Sina Jedinorođenca [...] da se svijet spasi po njemu« (Iv 3, 16-17). Ljubav koja pomiruje i spašava započinje slušanjem. U današnjem se svijetu poruke množe, ali nestaje navike slušanja. Ali samo poniznim i pažljivim slušanjem možemo prispjeti istinskom međusobnom pomirenju. Godine 2020. na našim je ulicama tjednima vladala tišina. Dramatična i zabrinjavajuća tišina, ali tišina koja nam je pružila priliku da poslušamo vapaj ranjivih osoba, raseljenih osoba i našeg teško bolesnog planeta. To slušanje nam daje priliku za pomiriti se sa svojim bližnjima, s mnogim odbačenima, sa samima sobom i s Bogom, koji se nikada ne umara nuditi nam svoje milosrđe.

Da bi se *raslo*, potrebno je *dijeliti*. Dijeljenje je bilo od ključne važnosti u prvoj kršćanskoj zajednici. »U mnoštva onih što prigriše vjeru bijaše jedno srce i jedna duša. I nijedan od njih nije svojim zvao ništa od onoga što je imao, nego im sve bijaše zajedničko« (Dj 4, 32). Bog nije htio da resursi našeg planeta budu na korist samo nekima. Ne, to nije bila Gospodina volja! Moramo naučiti dijeliti s drugima kako bismo rasli svi zajedno, bez iznimke. Pandemija nas je podsjetila kako smo svi u istom čamcu. Ponovno otkrivena svijest da imamo iste brige i strahove pokazala nam je još jednom

da se nitko ne spašava sâm. Da bismo uistinu rasli moramo rasti zajedno, dijeleći ono što imamo, poput dječaka koji je Isusu ponudio pet ječmenovih kruhova i dvije ribe... I bilo je to dovoljno za pet tisuća ljudi (usp. *Iv* 6, 1-15)!

Moramo *uključivati* da bismo *promicali*. Tako je, naime, Isus učinio sa ženom Samarijankom (usp. *Iv* 4, 1-30). Gospodin joj prilazi, sluša je, govori njezinu srcu, a zatim je vodi do istine te ona postaje blagovjesnicom Radosne vijesti: »Dođite da vidite čovjeka koji mi je kazao sve što sam počinila. Da to nije Krist?« (r. 29). Kadikad nam polet za služenje drugima onemogućuje vidjeti njihova stvarna bogatstva. Ako želimo uistinu promicati osobe kojima pružamo pomoć, moramo ih uključiti i učiniti ih protagonistima vlastitog otkupljenja. Pandemija nas je podsjetila na to koliko je suodgovornost bitna i da se samo s doprinosom svijju – pa i kategorija koje se često podcjenjuje – možemo uhvatiti u koštac s ovom krizom. Moramo pronaći »hrabrost da se otvore prostori u kojima će se svi moći osjetiti pozvanima i omogućiti nove oblike gostoljubivosti, bratstva i solidarnosti« (*Meditacija na Trgu svetog Petra*, 27. ožujka 2020.).

Da bi se *gradilo* potrebno je *surađivati*. To je ono što Apostol Pavao poručuje korintskoj zajednici: »Zaklinjem vas, braćo, imenom Gospodina našega Isusa Krista: svi budite iste misli; neka ne bude među vama razdora, nego budite savršeno istog osjećanja i istog mišljenja« (*1 Kor* 1, 10). Izgrađivati Božje Kraljevstvo zajednička je dužnost svih kršćana i zato trebamo naučiti surađivati i pritom ne podleći napasti ljubomore, nesloge i podjela. I u sadašnjim prilikama treba ponoviti: »Ovo nije vrijeme egoizama, jer izazov s kojim se suočavamo svima nam je zajednički i ne razlikuje jedne od drugih« (*Poruka Urbi i Orbi*, 12. travnja 2020.). Da bismo sačuvali naš zajednički dom i postigli to da bude sve više u skladu s Božjim izvornim planom moramo se zalagati oko toga da se zajamči međunarodna suradnja, globalna solidarnost i založenost lokalne zajednice, ne isključujući nikoga.

Zaključit ću molitvom nadahnutom primjerom svetog Josipa, osobito u trenutku kad je bio prisiljen pobjeći u Egipat kako bi spasio dijete Isusa.

Oče, Ti si povjerio svetom Josipu ono što ti je bilo najdragocjenije: Dijete Isusa i njegovu majku kako bi ih zaštitio od opasnosti i prijetnji zlih ljudi.

Daj i nama iskusiti njegovu zaštitu i pomoć. Neka on, koji je i sam proživio patnje onih koji bježe zbog mržnje moćnih, utješi i zaštititi svu našu braću i sestre koje su rat, siromaštvo i nužda nagnali da napuste svoje domove i svoje zemlje te su se kao izbjeglice zaputili prema sigurnijim mjestima.

Pomozi im, po njegovu zagovoru, da smognu snage ići dalje, naći utjehu u tuzi i hrabrost u toj kušnji.

Podari svima onima koji ih primaju nešto od nježnosti tog pravednog i mudrog oca koji je ljubio Isusa kao pravog sina i podupirao Mariju na svakom koraku.

Neka on, koji je zarađivao kruh radom svojih ruku, uzmogne osigurati onima kojima je oduzeto sve u životu dostojanstvo rada i mir vlastitoga doma.

To te molimo po Isusu Kristu, tvome Sinu, kojeg je sveti Josip spasio bijegom u Egipat i pouzdajući se u zagovor Djevice Marije koju je ljubio kao vjerni zaručnik u skladu s tvojom voljom. Amen.

Rim, pri Svetomu Ivanu Lateranskom, 13. svibnja 2020., spomen Blažene Djevice Marije Fatimske.

Franjo

DEKRET APOSTOLSKE POKORNIČARNE O DAVANJU POSEBNIH OPROSTA VJERNICIMA U SADAŠNJIM OKOLNOSTIMA PANDEMIJE

Vjernicima koji su zaraženi virusom Covid-19, uobičajeno zvanim koronavirus, kao i zdravstvenim djelatnicima, članovima obitelji i svima koji se s bilo kojega naslova, pa i molitvom, brinu o njima, udjeljuju se posebni oprosti.

»U nadi budite radosni, u nevolji strpljivi, molitvi postojani.« (Rim 12, 12) Ove riječi, koje je sveti Pavao napisao Rimskoj Crkvi, odjekuju cijelom poviješću Crkve i usmjeravaju prosudbu Crkve pred svakim trpljenjem, bolešću i nevoljom.

Sadašnji trenutak, u kojemu se nalazi cijelo čovječanstvo, ugroženo nevidljivim i podmuklim virusom, koji je već stanovito vrijeme silovito ušao u živote svih, dan za danom obilježen je tjeskobnim strahovima, novim nesigurnostima i ponajprije raširenim tjelesnim i duhovnim trpljenjem.

Crkva, po primjeru svoga Božanskog Učitelja, uvijek je na srcu imala skrb za bolesne. Kao što je to naznačio sv. Ivan Pavao II., vrijednost ljudskoga trpljenja je dvostruka: »Ona je *nadnaravna*, jer je ukorijenjena u božansko otajstvo otkupljenja svijeta, i ona je duboko *ljudska*, jer čovjek u njoj ponovno pronalazi sebe samoga, vlastito čovječstvo, vlastito dostojanstvo i vlastito poslanje.« (Apostolsko pismo *Salvifici doloris*, br. 31)

I papa Franjo u ovim je posljednjim danima očitovao svoju očinsku blizinu i obnovio je poziv da se neprestance moli za oboljele od koronavirusa.

Kako bi svi koji trpe zbog bolesti Covid-19 upravo u otajstvu toga trpljenja mogli otkriti »isto otkupiteljsko Kristovo trpljenje« (Isto, br. 30) ova Apostolska pokorničarna, *ex auctoritate Summi Pontificis (ovlašću Vrhovnoga svećenika)*, pouzdajući se u riječi Krista Gospodina i razmatrajući duhom vjere sadašnju epidemiju, koju treba živjeti u svjetlu osobnoga obraćenja, udjeljuje dar oprostâ u skladu sa sljedećom odredbom:

Potpuni oprost daje se vjernicima zaraženima koronavirusom, po odredbi zdravstvenih vlasti podvrgnutima karanteni u bolnicama ili u vlastitim domovima, ako se,

duhom odmaknutim od svakoga grijeha, duhovno sjedine u slavljenju svete mise, u molitvi Svete krunice, u pobožnosti Križnoga puta ili u drugim oblicima pobožnosti putem sredstava komuniciranja; ili ako barem izmole Vjervanje, Oče naš i jedan pobožni zaziv Blaženoj Djevici Mariji, prikazujući tu kušnju u duhu vjere u Boga i u duhu ljubavi prema bližnjima, s odlukom da će uobičajene uvjete (sakramentalna sveta ispovijed, euharistijska pričest i molitva na nakanu Svetoga Oca), ispuniti čim im to bude moguće.

Zdravstveni djelatnici, članovi obitelji i oni koji, po primjeru Milosrdnoga Samarijanca, izlažući se opasnosti zaraze, skrbe o bolesnima od koronavirusa prema riječima božanskoga Otkupitelja: »Veće ljubavi nitko nema od ove: da tko život svoj položi za svoje prijatelje.« (Iv 15, 13), primiti će isti dar *potpunoga oprosta* pod istim uvjetima.

Osim toga, ova Apostolska pokorničarna rado udjeljuje pod istim uvjetima *potpuni oprost* povodom sadašnje svjetske epidemije, i onim vjernicima koji će pohoditi Presveti oltarski sakrament, ili biti dionici euharistijskoga klanjanja, ili čitati Sveto pismo barem pola sata, ili izmoliti Svetu krunicu, ili izmoliti pobožnost Križnoga puta, ili izmoliti Krunicu Božjega milosrđa, proseći od svemogućega Boga prestanak epidemije, olakšanje za sve koji su njome pogođeni i za vječno spasenje onih koje je Gospodin pozvao k sebi.

Crkva moli za one koji nisu u mogućnosti primiti sakrament bolesničkoga pomazanja i popudbinu, povjeravajući Božjemu milosrđu sve i svakoga pojedinačno snagom općinstva svetih te vjerniku udjeljuje *potpuni oprost* u času smrti, ako je primjereno raspoložen i ako je tijekom života obično molio neku molitvu (u tome slučaju Crkva namjesta tri uobičajena tražena uvjeta). Da bi se zadobio taj oprost preporučeno je korištenje raspela ili križa (usp. *Enchiridion indulgentiarum*, br. 12).

Neka Blažena vazda Djevica Marija, Majka Božja i Majka Crkve, Zdravlje bolesnih i Pomoćnica kršćana, Odvjetnica naša, pohiti u pomoć trpećemu čovječanstvu, odvrćući od nas zlo ove pandemije i neka nam izmoli svako dobro, potrebno našem spasenju i posvećenju.

Ovaj je Dekret valjan usprkos bilo kojoj protivnoj odredbi.

Dano u Rimu, u sjedištu Apostolske pokorničarne, 19. ožujka 2020.

Kardinal Mauro Piacenza, *Veliki pokorničar*
Krzysztof Nykiel, *Namjesnik*

ODREDBE BISKUPA HBK U VEZI SA SPRJEČAVANJEM ŠIRENJA BOLESTI COVID-19

Svjesni sadašnjih zahtjevnih okolnosti, a kao dionici odgovornosti za zdravlje i život vjernika i drugih građana, te u skladu s najnovijim mjerama Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske, Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i Ministarstva zdravstva, mi, biskupi Hrvatske biskupske konferencije, donosimo privremene mjere koje stupaju na snagu u petak, 20. ožujka 2020. i traju do drugačije odluke.

1. Da bi se izbjeglo širenje bolesti COVID-19 i očuvalo zdravlje stanovništva, sve se svete mise, slavlja sakramenata, sakramentalna, pučke pobožnosti, župna slavlja i drugi događaji i svi sastanci otkazuju do daljnjega, kako unutar zatvorenih prostora tako i na otvorenim prostorima.
2. Svećenici neka slave svetu misu bez sudjelovanja zajednice, a u skladu s odredbama Rimskoga misala upotrijebit će se oblik »Reda mise bez naroda«. Neka istodobno žarko ustraju u molitvi Časoslova i razmatranju, prinoseći prošnje za Božji narod i sav svijet.
3. Dijecezanski biskupi, sve do opoziva, vjernike u Hrvatskoj oslobađaju obveze sudjelovanja na nedjeljnoj i blagdanskoj svetoj misi. Neka vjernici ovu obvezu zamjene molitvom, postom, dobrim djelima, čitanjem Božje riječi, molitvenim sudjelovanjem u prijenosu euharistijskoga i drugih slavlja, prenošenih putem radija, televizije i drugih elektroničkih sredstava. Neka se tijekom prijenosa euharistijskog slavlja posebno združe primanjem duhovne pričesti.
4. Potrebno je vjernicima, napose djeci, mladima i obiteljima posredstvom elektroničkih medija omogućiti pristup katehetskim i drugim duhovnim sadržajima. O tome, neka po odredbi dijecezanskih biskupa, skrbe katehetski uredi ili druga tijela i službe koje su na pomoć župnicima u njihovu pastoralnom djelovanju.
5. Neka crkve za vrijeme trajanja epidemije budu otvorene isključivo pod sljedećim uvjetima:
  - a) crkve su otvorene samo za osobnu molitvu zdravih vjernika koji su bez simptoma akutne plućne bolesti;
  - b) u crkvi istodobno smije biti prisutno najviše deset osoba pazeći pritom da razmak između osoba bude barem 2 metra;
  - c) crkva otvorena za vjernike mora imati stalno otvorena vrata, uz mjere pojačane higijene i svakodnevnog čišćenja.
6. Slavlje sakramenta ispovijedi i bolesničkoga pomazanja ne može se slaviti do daljnjega, osim u smrtnoj pogibelji.
7. Slavlja kršćanskih sprovoda dopuštena su uz strogo pridržavanje zdravstvenih i sigurnosnih uputa mjerodavnih državnih institucija. Pokojnici će biti sprovedeni i pokopani u prisutnosti najbliže rodbine, a mise za pokojne bit će slavljene nakon uklanjanja ovih mjera.

8. Bolnički kapelani i svećenici koji pastoralno skrbe u staračkim domovima i drugim sličnim ustanovama trebaju slijediti upute spomenutih ustanova za prevenciju infekcija.
9. Nad/biskupijski, župni i drugi crkveni uredi te crkveni arhivi ostaju zatvoreni do daljnjega. Vjernici se mogu obratiti navedenim ustanovama isključivo telefonom ili elektroničkom poštom.
10. Katolički vrtići, škole i druge odgojno-obrazovne i dobrotvorne ustanove dužne su slijediti upute Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske, Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske.
11. U crkvenim ustanovama u kojima živi više osoba, kao što su svećenički domovi, redovničke kuće, sjemeništa, neka se ograniče izlasci i kontakti s posjetiteljima izvana.

Svećenici i ostali pastoralni djelatnici neka objave ove upute u župnim časopisima, oglasnim pločama ili na web-stranicama.

Podsjećamo vjernike da nam je svima kršćanska dužnost posvjedočiti solidarnost i učiniti sve da bi se spriječilo širenje virusa. Pretvorimo ovu krizu u prigodu da, unatoč ovoj kušnji, u nadi budemo radosni, u nevolji strpljivi, u molitvi postojani (usp. Rim 12,12).

Neka molitva, post i djela ljubavi ostanu obilježje ovoga korizmenog vremena, a molitva za zdravlje i blagoslov našega naroda i drugih hrvatskih građana u ovom izazovnom vremenu neka bude ustrajna.

Moleći zagovor Blažene Djevice Marije, Zdravlja bolesnih, u Gospodinu vas pozdravljamo.

Zagreb, 19. ožujka 2020.

Biskupi Hrvatske biskupske konferencije

USKRSNA PORUKA BISKUPA HRVATSKE BISKUPSKE KONFERENCIJE

Draga braćo i sestre u Kristu Uskrslomu!

1. Ulaskom u Veliki tjedan započeli smo proslavu otajstva smrti Isusa Krista, Sina Božjega, otajstva njegove nemoći i zemaljskoga poraza, te njegova uzdignuća u slavu. U trenutku umiranja Gospodin se obraća nebeskomu Ocu riječima: »Oče, u ruke tvoje predajem duh svoj.« (Lk 23,46). Isusova predanost milosrdnomu Ocu nama je vjericima uzor i poticaj. Posebice nam je taj stav potreban u ovim danima kada našu domovinu i cijeli svijet pogađa širenje bolesti koja je uvelike zaustavila redovitost života i rada, unijela nesigurnost i poremetila blizinu ophođenja i susreta. Uz to, kao biskupi suosjećamo sa Zagrebačkom nadbiskupijom, s ljudima u Zagrebu i okolici koji su doživjeli razorni potres koji je pojačao kušnju ugroženosti, dodatno uznemirio ljude, oštetio im domove i crkve, te uzdrmao dušu i osjećaje.

Kao zajednica Kristovih vjernika koja živi blizinu s Gospodinom, u susretu i zajedništvu s bližnjima, u ovim danima kušnje osjećamo velik nedostatak liturgijskih slavlja u kojima primamo puninu euharistijskoga dara. Premda smo medijski povezani s mjestima gdje se misa slavi, nedostaje nam širina očitovanja vjere s drugim vjernicima. No, to nas usmjerava na dublje razmatranje i na uporište u sigurnoj nadi. Jer, kada trpi čovjek, zajedno s njime trpi i Krist. On se utjelovio i patnju podnio kako ne bismo ni u jednomu iskustvu bili sami i bez njegove milosne pomoći.

2. Veliki tjedan suočava nas sa znakovima i iskustvima nedostataka i praznine. A vjera nam omogućuje baš u životnoj praznini otkrivati prisutnost Živoga. To je iskustvo uskrsnoga jutra koje je anđeo objavio ženama: »Nije ovdje! Uskrsnuo je!« Stoga, u svakoj ljudskoj praznini odjekuje vijest da nam je po Uskrsnulomu Gospodinu darovana punina. Jer čovjek nije stvoren za prazninu, nego za Puninu.

U nedjelju Uskrsnuća Gospodinova Crkva moli: »Bože, ti si danas po svojem Jedinorođencu pobijedio smrt i nama otvorio pristup vječnom životu.« To je Radosna vijest koju i mi naviještamo i svjedočimo. Život vječni za nas počinje kada se sjedinimo s Božjim Sinom, kada prihvatimo Boga koji nam se daje i koji se predao za nas. U tom vidu i kušnje kroz koje prolazimo obasjane su svjetlom Uskrsa, koje ostaje našom novom snagom i utjehom.

3. Stoga vas, braćo i sestre, potičemo da ne prestanete moliti i vjerovati u snagu molitve. Poučeni biblijskim uzorima molitve i primjerima naših pređa, molimo jednostavno i iskreno poput psalmista čiji su vapaji i molitva kao melem duši našoj. Gospodinove riječi zvuče poput uskrsne pobjede: »Izbavit ću ga jer me ljubi, zakrilit ću ga jer poznaje ime moje. Zazvat će me, a ja ću ga uslišiti, s njim ću biti u nevolji, spasit ću ga i proslaviti. Pokazat ću mu spasenje svoje.« (Ps 91,114-16). Iz te sigurnosti spontano se uzdiže i naš ponizni vapaj: »Gospodine, pogledaj našu muku i zaustavi navale zla; oslobodi nas od preteških kušnja! Ali, prije svega, daj nam spoznati i vršiti volju tvoju!« Zato je iznimno znakovito i plodonosno što smo tijekom proteklih tjedana bili ujedinjeni u molitvi putem medija i drugih tehničkih sredstava. To nam je olakšalo samoću i udaljenost, a ohrabrialo i jačalo naše pouzdanje u Gospodina.

S osobitom molitvom i bratskom blazinom pratimo brižnost onih koji svojim služanjem svjedoče istinsku ljubav prema čovjeku: liječnici i medicinske sestre, državni dužnosnici, policija, vojska, djelatnici medija, vatrogasci, trgovci i volonteri, te svi ostali koji su pokazali spremnost izložiti svoje živote i zdravlje u obrani od opasnog virusa i razornog potresa. Nastavit ćemo ih uključivati u svoje molitve, s vjerničkom zahvalnošću koja nas potiče da činimo sve da se nitko ne osjeti odsutnim u našoj ljubavi.

4. Braćo i sestre, dok promatramo svoje muke i životne kušnje, koje nas već nekoliko tjedana pritišću, tješi nas vjera u uskrsnuće Isusa Krista koji je nadvladao svako zlo, pa je i samu smrt pobijedio. Zahvalni smo Gospodinu i ove godine za njegovu uskrsnu blizinu. On nakon uskrsnuća pokazuje učenicima svoje rane kako bi ih izvukao iz malodušnosti i beznađa. To su rane koje su vidljive, koje bole, ali i koje sjaje na licu Crkve, koja je Njegovo otajstveno tijelo. Onima koji nisu vjerovali Isus ne pokazuje nebesku slavu,

nego preobražene znakove svoje muke. Svojim uskrsnućem on upućuje na novu dimenziju preobraženosti stvorenoga svijeta.

U ozračju Uskrsa upućujemo jedni drugima čestitke i dobre želje. Nakon drame i šutnje Velikoga petka opet će zabrujati crkvena zvona i objaviti vijest koju je Marija Magdalena »rano u jutro, još za mraka« (Mk 16,9) otrčala priopćiti apostolu Petru. Neka nas sve uskrsnuli Gospodin učvrsti u vjeri i pouzdanju da je On sada »zdesna Bogu i da se zauzima za nas« (Rim 8,35). Osnaženi tom vjerom i mi ćemo svim nevoljama usprkos »stajati čvrsto u Gospodinu« (Fil 4,1). Uskrsnuli Gospodin je nada i snaga naša. On je svjetlo u povijesti ljudskog mraka i tame. On je središte i smisao svega.

U toj vjeri svim vjernicima naših (nad)biskupija, kao i onima izvan domovine, te svima do kojih dopire naša riječ, čestitamo Uskrs i želimo da bude ispunjen nadom, radošću i svakim nebeskim blagoslovom!

U Velikom tjednu 2020.

Biskupi Hrvatske biskupske konferencije

PISMO BISKUPA HBK SVEĆENICIMA I VJERNICIMA O SLAVLJENJU SVETIH MISA I DRUGIH LITURGIJSKIH SLAVLJA U VRIJEME EPIDEMIJE COVID-19

Draga braćo svećenici i dragi vjernici!

Bolesti su uvijek bile i ostale sastavni dio ljudskoga života. I tako će biti do konca svijeta. Premda je napredak medicine i drugih znanosti olakšao i ubrzao liječenje mnogih bolesti, svjedoci smo kako nedovoljno poznati koronavirus stvara neizvjesnost i nesigurnost u mukotrpnj borbi za očuvanje zdravlja. U toj borbi i brizi za zdravlje duše i tijela dužni smo koristiti raspoloživa naravna i nadnaravna sredstva.

Tako Crkva od svoga postojanja svjedoči brižnost za bolesne i potrebite; osniva zdravstvene ustanove, promiče karitativno djelovanje, znanstvena istraživanja, ustrajno se i pouzdano obraćajući molitvom Gospodinu, u zahvalnosti za znakove njegove blizine. Na tome tragu, ni mi se prošlih tjedana kao vjernici nismo umarali u raznim prigodama i na više načina upravljati svoje molitvene vapaje. Naše su molitve posebice upućene Isusovoj i našoj Majci, Blaženoj Djevici Mariji, koja je Zdravlje bolesnih i »slika sigurne nade i utjehe«, kako molimo predslavljem svetkovine Velike Gospe. Obraćali smo se Njoj i drugim nebeskim zaštitnicima da nas »oslobode od opasnosti pandemije koronavirusa«.

Potičemo vas, draga braćo i sestre, da nastavite s djelima pobožnosti i molimo naše nebeske zaštitnike neka nam pomognu biti postojani u vjeri i isprose nam mir duše i tijela. Uz ovu duhovnu pomoć i potporu valja se pridržavati i zdravstvenih mjera u vidu potrebite prevencije pred nepoznatim i opasnim virusom koji ugrožava zdravlje i živote ljudi. Povežimo, dakle, molitvu s mudrim i razboritim sprječavanjem obolijevanja.

Dok zahvaljujemo svima koji su se brinuli i koji se brinu o zdravlju građana, zahvaljujemo vama, dragi svećenici i vjernici, što ste odgovorno prihvatili i pridržavali se Odredaba Hrvatske biskupske konferencije od 19. ožujka 2020. s obzirom na sprječavanje širenja bolesti COVID-19. Odredbe, koje smo donijeli iz ljubavi i odgovornosti za život i zdravlje sviju nas, nisu bile iznimka. Donesene su u zajedništvu sa Svetim Ocem, kao što su to učinile i brojne Biskupske konferencije prije ili poslije nas. Svojom disciplinom i žrtvom pokazali ste kršćansku odgovornost za opće dobro, a to je pripomoglo da pandemija ne zahvati više stanovnika Hrvatske, da zdravstveni sustav ne dovede u ozbiljne poteškoće, te da ne bude uzrokom patnje i umiranja u većim razmjerima, kao što je to bio slučaj u nekim drugim zemljama.

Hvala svima na strpljenju i podnošenju prigovora zbog mjera koje su do sada bile na snazi. Drago nam je što sadašnje okolnosti omogućuju ublažavanje odredaba, a to u životu Crkve budi nadu za postupno vraćanje u redovitije oblike liturgijskih i molitvenih okupljanja te pastoralno-katehetskoga djelovanja.

Vlada Republike Hrvatske prihvatila je u četvrtak 23. travnja 2020. zaključak o mjerama za pokretanje gospodarskih i drugih aktivnosti u uvjetima proglašene epidemije bolesti COVID-19 kojima se propisuje postupno popuštanje uvedenih mjera, te s tim u vezi dopuštanje i vjerskih okupljanja od 2. svibnja 2020., čija je obustava bila donesena Odlukom Stožera civilne zaštite od 19. ožujka 2020.

U vidu sprječavanja zaraze, opreza i zaštite zdravlja ljudi, mi, biskupi Hrvatske biskupske konferencije, potičemo sve vas, draga braćo svećenici i sve vas, dragi vjernici, da se nastavite pridržavati preporuka Hrvatskoga zavoda za javno zdravstvo o fizičkom distanciranju, pojačanoj osobnoj higijeni, pojačanoj higijeni prostora i praćenju zdravstvenog stanja koje će biti objavljene, a odnose se na crkvene prostore i vjerska okupljanja. Riječ je o stručnom mišljenju i preporukama, koje od svih nas traže da ih shvatimo ozbiljno, da ih poštujemo te da ih se savjesno pridržavamo.

Na temelju preporuka Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo svaki će biskup za područje svoje biskupije donijeti konkretne odredbe. Stupanjem na snagu novih odredaba po biskupijama opozivaju se odredbe HBK izdane 19. ožujka 2020. koje su se odnosile na opasnost od zaraze koronavirusom.

Dok u ovo uskršno vrijeme razmatramo otajstvo Kristove slavne pobjede nad smrću i nad grijehom, usmjerimo svoju pozornost prema svima koji proživljavaju teške trenutke neizvjesnosti, straha i tjeskobe, pružajući im molitvom i djelima ljubavi snagu Radosne vijesti.

Sve vjernike i ljude dobre volje stavljamo pod moćni zagovor naše nebeske Majke – Blažene Djevice Marije i sv. Josipa, zaštitnika Crkve i naše Domovine, i svih svetih zaštitnika naših biskupija.

Zagreb, 30. travnja 2020.

Biskupi Hrvatske biskupske konferencije

Komisija Hrvatske biskupske konferencije Iustitia et pax**IZJAVA O ODLUCI USTAVNOGA SUDA REPUBLIKE HRVATSKE
U SVEZI S USTAVNOŠĆU ZAKONA O UDOMITELJSTVU**

Odluka Ustavnoga suda Republike Hrvatske br. US U-I-144/2019 i dr., objavljena 29. siječnja 2020., u vezi s ustavnošću Zakona o udomiteljstvu (Narodne novine, br. 115/18) u javnosti je izazvala određene disonantne tonove i negodovanja. Stoga Komisija Hrvatske biskupske konferencije Iustitia et pax, u okviru svojega poslanja, smatra potrebnim upozoriti na neke pojedinosti u vezi s tom odlukom, ali i u širem kontekstu. Negativni tonovi usmjereni su na odluku koju je donijela većina ustavnih sudaca, premda postoje još četiri tzv. izdvojena mišljenja. Ona se međusobno razlikuju po tome kako shvaćaju izreku i obrazloženje glavne odluke; jedno mišljenje smatra da osporavani zakon ne krši zabranu diskriminacije jer nije riječ o temeljnim ljudskim pravima, nego o socijalnoj usluzi, a jedno se mišljenje uz mnoštvo valjanih pravnih argumenata u potpunosti protivi glavnoj odluci. Ovom izjavom osvrćemo se na glavnu odluku i njezine društvene implikacije.

1. Dvojbena odluka. Premda ta ustavnosudska odluka ne proglašava Zakon o udomiteljstvu nesuglasnim s Ustavom RH, ona izrijeком stvara obvezu za sudove i druga tijela javne uprave da zakonske odredbe tumače i primjenjuju tako da istospolnim partnerima omoguće udomljavanje djece. Time se Ustavni sud stavio u poziciju zakonodavca, što smatramo nedopustivim s aspekta trodiobe vlasti i vladavine prava. Komisija Iustitia et pax stoga vjeruje da je spomenuta odluka pod snažnim utjecajem europskih strujanja, pravnih tendencija neoliberalnih svjetonazora, koji samim time nisu neutralni, i da nije tek jedna u nizu takvih odluka Ustavnoga suda Republike Hrvatske. Europska stvarnost odraz je utjecaja europskih nadinstitucionalnih sudova i tijela te različitih strategija koje mijenjaju nacionalne poglede na društvenu zbilju te vlastitu tradiciju, kulturu i suverenost država u nacionalnim pravnim okvirima.

2. Udomiteljstvo je isključivo u službi djetetove dobrobiti. Udomiteljstvo je socijalna usluga smještaja djeteta ili odrasle osobe koju pruža udomitelj sa svojom obitelji ili udomitelj samac. Prosuđivanje usluge udomiteljstva kroz zakonsku definiciju udomiteljske obitelji i njezino ustavnosudsko proširenje na osobe u životnom partnerstvu (formalnom ili neformalnom) učinjeno je uz prinos velike žrtve dobrobiti djeteta u ime, nekih tobože zajedničkih, modernih vrjednota. Ravnopravnost spolova i iz nje proizlazeća zabrana diskriminacije temeljem spolne orijentacije nadjačali su u ovom slučaju veću, prvenstvenu vrjednotu, onu dobrobiti djeteta. Činjenica je da odluke takvoga sadržaja (ustavnosudskoga, sudskoga i upravnoga karaktera), ako tomu izravno ne smjeraju, neizbježno imaju za posljedicu dekonstrukciju postojeće društvene svijesti o tome da je udomljavanje djece od strane istospolnih partnera neprihvatljivo i strano. Dakako, čini se da je to prvi, a izgledno ne i posljednji korak prema izgradnji nametnutoga, društvenoga prihvaćanja novih obiteljskih paradigma. Takvomu razvoju prava oštro se protivimo.

Komisija Iustitia et pax uvjerenja je da većina naših sugrađana smatra, što dokazuju i posljednja istraživanja javnoga mnijenja, da su djeci potrebni majka i otac i da nitko tu tvrdnju ne može oboriti valjanim argumentima. U hrvatskoj se tradiciji i u kulturi shvaćenoj u najširem smislu obitelj poima kao zajednica majke, oca i njihove djece, i takav pogled nipošto ne treba mijenjati niti ga označavati nazadnim, neciviliziranim, zastarjelim. On je dio hrvatskoga i općeljudskoga identiteta.

Pritisak zainteresiranih podnositelja zahtjeva za ocjenu ustavnosti, uz pomoć medija i pojedinih nevladinih udruga, čimbenik je koji je, čini se, utjecao na odluku kakva je donesena. Ustavni je sud, naime, prepoznao legitimni cilj Zakona o udomiteljstvu, a to je osoba u potrebi, tj. korisnik usluge udomiteljstva koji mora biti središnji subjekt cjelokupnoga sustava socijalne skrbi. Sud ističe da su pružatelji usluge udomiteljstva u službi ostvarivanja prava korisnika, u ovom slučaju djeteta, te Sud istodobno niječe postojanje »prava biti udomiteljem«.

Međutim, Ustavni sud u nastavku Odluke nelogičnim zaključivanjem ističe navodnu diskriminaciju istospolnih partnera. Pritom je Ustavni sud smetnuo s uma da propis koji spominje, a to je Zakon o suzbijanju diskriminacije, istodobno diskriminacijom ne smatra određena, točno navedena ponašanja i posebne mjere, među kojima se spominje i legitimna »zaštita prava i dobrobiti djece, zaštita javnoga morala i pogodovanje braku, pri čemu upotrijebljena sredstva moraju biti primjerena i nužna«. Valja upozoriti da zaštita prava i dobrobiti djece mora uvijek nadilaziti pojedinačne interese odraslih osoba, u ovom slučaju želju istospolnih partnera da udome djecu.

3. Odgovornost države i nadležnih tijela. Ustav Republike Hrvatske kao najviši pravni akt gubi na svojoj snazi pod udarom međunarodnih dokumenata. No još uvijek je prisutna i valja je svesrdno poštovati – ustavna odredba, pomalo i zapovijed za sve nas, da je država dužna osobitu skrb posvetiti djeci bez odgovarajuće roditeljske skrbi (čl. 63. st. 5.). Dakle, središnji subjekti u takvoj situaciji su djeca koju valja zbrinuti, a ne odrasli koji bi ih mogli ili htjeli na svoj način zbrinuti. Propust je državne vlasti što premalo djece biva posvojeno, što dovoljno ne podupire smještaj djece izvan domova, vodeći se uvijek djetetovom dobrobiti.

Pozivamo nadležna tijela koja su dužna provoditi ustavnu odluku da svaki konkretan slučaj zbrinjavanja djeteta (i ne samo udomiteljstvom) procijene u skladu s djetetovom dobrobiti i kroz zaštitu njegova najboljega interesa uz uvažavanje djetetova prava na izražavanje mišljenja o stvarima koje ga se tiču. Ni jedno dijete nije izolirani pojedinac, nego živi i odrasta u svijetu koji ga okružuje. Posljedice koje bi mogle proisteći za dijete udomljeno kod istospolnih parova mogu biti dalekosežne i nepopravljive. Dobrobit je djeteta individualna i najviša je vrjednota u pravnim okvirima. Štoviše, Konvencija o pravima djeteta kao najmjerodavniji i najvažniji međunarodni dokument poziva sva državna tijela da uvijek prosuđuju što je za dijete u njegovu najboljem interesu te upozorava da djetetovi najbolji interesi imaju prednost pred interesima svih drugih (državne vlasti, institucija i odraslih osoba).

U vezi sa smještajem djeteta izvan obitelji, a kakvo je i udomiteljstvo, Konvencija o pravima djeteta pojačano upozorava da odabir smještaja treba osigurati »kontinuitet u djetetovu odgoju, kao i njegovu... kulturnom... podrijetlu« (čl. 20. st. 3.). Dvojimo odgovara li udomiteljstvo djece kod istospolnih partnera navedenom zahtjevu.

Kao što iskustvo pokazuje, smatra Katolička Crkva, odsutnost majke i oca stvara zapreke normalnomu razvoju djece koju se eventualno uključi u istospolne zajednice. Njima nedostaje iskustvo majčinstva ili očinstva. Uključiti djecu u zajednice osoba istoga spola udomljavanjem ili posvojenjem znači zapravo činiti nasilje nad tom djecom u smislu iskorištavanja njihova stanja slabosti da bi ih se uključilo u okruženje koje ne pogoduje njihovu punomu ljudskomu razvoju. Takva bi praksa zasigurno bila teško nemozalna i u otvorenom proturječju s načelom što ga je priznala i Konvencija o pravima djeteta, prema kojoj u svakom slučaju treba očuvati najbolji interes djeteta kao najslabije i najranjivije strane.[1]

4. Ne postoji »pravo postati udomiteljem«. Napominjemo da ni jedan međunarodni ugovor ne poznaje »pravo na roditeljstvo« – laički često rečeno »pravo na dijete«, pa stoga ni jedan par (bračni, izvanbračni, istospolni) ni pojedinac ne mogu sebi prisvajati prava koja ne postoje. Napominjemo da praksa Europskoga suda za ljudska prava ne poznaje »pravo postati udomiteljem« u okvirima zaštite prava na obiteljski život (iz članka 8.) ili drugih ljudskih prava, koja štiti Konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Ta Konvencija nikomu ne jamči pravo osnovati obitelj, posvojiti dijete niti postati skrbnikom djeteta ili njegovim udomiteljem, pa je s tim zahtjevom usklađena i judikatura Suda.

U javnosti se, kroz različite medijske istupe pojedinaca i nekih udruga, stekao dojam da Zakon o udomiteljstvu krši ljudska prava istospolnih parova ne omogućujući im udomljavanje djeteta, pa ih zato navodno diskriminira i stavlja u nejednak položaj. Međutim, nije riječ o njihovim ljudskim pravima ni njihovu kršenju, jer strasbourška i ustavnosudska praksa moguću diskriminaciju (pa i temeljem spolne orijentacije) povezuju uz kršenje materijalnih prava i sloboda po nekoj od diskriminatornih osnova. Budući da ne postoji »pravo na roditeljstvo« ni »pravo na dijete«, time ne postoji ni pravo pojedinca da bude udomitelj. U suprotnom bi se radilo o kršenju najboljega interesa djeteta kao temeljnoga načela Konvencije o pravima djeteta, jer dijete ne smije biti objekt pretenzija odraslih i sredstvo ostvarenja njihovih želja, kako na normativnoj tako ni na provedbenoj razini.

Upozoravamo da prilikom zasnivanja udomiteljskoga odnosa nadležna tijela moraju voditi računa ne samo o mišljenju djeteta, nego i o postupovnim pravima roditelja koji imaju roditeljsku skrb i koji mogu biti i nesuglasni s izborom istospolnih partnera kao udomitelja za njihovo dijete. Neuzimanje u obzir ili zaobilaženje želje roditelja moglo bi uroditi neželjenim plodovima, odnosno tužbama protiv države. Međutim, kad se dobrobit djece stavlja ispred svega, štetnih posljedica nema. Stoga apeliramo na savjest

i razumnu prosudbu svih sudionika u postupku udomljavanja da ni u jednom trenutku ne ustuknu pred zaštitom dobrobiti djece.

U Zagrebu 4. ožujka 2020.

+ Đuro Hranić
nadbiskup đakovačko-osječki
predsjednik Komisije HBK-a Iustitia et pax

¹ Usp. Zbor za nauk vjere, Promišljanja s svezi sa zakonskim prijedlozima o priznavanju zajednica osoba istog spola, Verbum, Split, 2003., br. 7.

► IZVJEŠTAJI

PRIOPĆENJE S XXII. ZAJEDNIČKOG ZASJEDANJA BK BiH I HBK

– Banja Luka, 2. ožujka 2020. –

U prostorijama Biskupskog ordinarijata u Banjoj Luci, 2. ožujka 2020. održano je XXII. redovito godišnje zajedničko zasjedanje Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine i Hrvatske biskupske konferencije. Na jednodnevnom zasjedanju, kojem su predsjedali nadbiskup metropolit vrhbosanski kardinal Vinko Puljić, predsjednik BK BiH, i nadbiskup zadarski Želimir Puljić, predsjednik HBK, sudjelovali su svi članovi Biskupske konferencije BiH kao i apostolski vizitator za župu Međugorje te svi članovi Hrvatske biskupske konferencije osim nadbiskupā iz Đakova i Rijeke koji su se ispričali.

Na dijelu zasjedanja sudjelovao je i apostolski nuncij u BiH nadbiskup Luigi Pezzuto koji je pohvalio odnose zajedništva između dviju Biskupskih konferencija kao i konkretnu suradnju koja proizlazi iz zajedništva ističući da se na taj način osigurava život i rast sestrinskih Crkava, posebno kad se moraju suočiti sa zajedničkim poteškoćama da bi izgradili kraljevstvo Božje.

Biskupi su saslušali godišnje Izvješće o djelovanju Ravnateljstva dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu i pastoralnoj brizi za katolike podrijetlom s ovih prostora koji sada žive diljem svijeta. Upoznati su da, zbog nesmanjenog vala iseljavanja, potrebe dušobrižništva Hrvata u inozemstvu i dalje rastu te je stoga potreban i odgovarajući odgovor Crkve u Domovini. Dali su potrebne smjernice u vezi s pojedinim otvorenim pitanjima te saslušali financijsko izvješće Fonda solidarnosti za 2019. godinu.

Razmatrajući rad Vijeća HBK i BK BiH za hrvatsku inozemnu pastvu, biskupi su izrazili zahvalnost dosadašnjem predsjedniku pomoćnom biskupu vrhbosanskom u miru Peri Sudaru za mudro vođenje spomenutog Vijeća i lijepu suradnju s hrvatskim pastoralnim djelatnicima u inozemstvu. Za novog predsjednika Vijeća izabrali su nadbiskupa koadjutora vrhbosanskog Tomu Vukšića. Također su odobrili na sljedećih pet godina *Statut Vijeća* te *Pravilnik Ravnateljstva* i *Pravilnik delegatske službe*. Zadužili su Vijeće

da razmotri unošenje eventualnih amandmana u pojedine od ovih dokumenata u dijelovima u kojima se pokazala potreba za jasnijim odredbama.

Pošto su saslušali izvješće predsjednika Biskupskog povjerenstva za Papinski hrvatski zavod sv. Jeronima u Rimu, biskupi su izrazili zahvalnost Upravi Zavoda za uspješnu obnovu crkve sv. Jeronima i druge zahvate koji omogućuju bolji smještaj svećenicima iz svih biskupija u hrvatskom narodu tijekom poslijediplomskog studija. Posebno ih raduje lijepo ozračje i spremnost svećenika studenata da budu od pomoći hrvatskim hodočasniciima prigodom njihova dolaska u Vječni Grad. Također su zahvalni sestrama Milosrdnicama sv. Vinka Paulskog koje djeluju u ovom Zavodu. Za novog vicedirektora Papinskog hrvatskog zavoda sv. Jeronima u Rimu biskupi su izabrali vlč. Marka Škrabu, svećenika Vrhbosanske nadbiskupije.

Predsjednici Caritasa BiH i Hrvatskog Caritasa upoznali su sudionike zasjedanja s prikupljenim sredstvima u okviru akcije Tjedan solidarnosti s Crkvom i ljudima u Bosni i Hercegovini te s raspodjelom tih sredstava i projektima koji su financirani zahvaljujući toj pomoći. Izraženo je zadovoljstvo zbog dobre suradnje ova dva Caritasa te izražena zahvalnost svima koji sudjelovanjem u spomenutoj akciji pomažu katolicima i drugim ljudima u Bosni i Hercegovini. Biskupi su upoznati i da se od 2016. godine Treća korizmena nedjelja obilježava kao Nedjelja solidarnosti u partikularnoj Crkvi u Bosni i Hercegovini te da se prikupljeni darovi vjernika daju kao potpora župama s malim brojem vjernika.

Članovi BK BiH i HBK informirani su i o djelovanju Biskupske komisije HBK za liturgiju te o suradnji spomenute Komisije s Vijećem za liturgiju BK BiH. Upoznati su s tijekom rada na hrvatskome prijevodu trećega tipskoga izdanja *Rimskoga misala* kao i da su u tijeku završni dogovori za tiskanje zajedničkog izdanja Kantuala s obadva dodatka (onim koji se nalazi u pjesmarici HBK i onim koji se nalazi u pjesmarici BK BiH) *Pjevajte Gospodu pjesmu novu*. Zaduženi su predsjednici spomenute Komisije i Vijeća da, zajedno s generalnim tajnicima dviju BK razmotre i predlože izmjene *Statuta Hrvatskog instituta za liturgijski pastoral*.

Tijekom zasjedanja izneseno je i Izvješće o aktivnostima Komisije HBK i BK BiH za Hrvatski martirologij. Izražena je zahvalnost biskupijskim povjerenicima na teritoriju obje Biskupske konferencije za skupljanje i provjeru podataka o pobijenim katolicima žrtvama totalitarističkih sustava i politika. Ponovno je istaknuta potreba što detaljnijeg prikupljanja podataka o mogućim žrtvama ubijenima iz mržnje prema vjeri (in odium fidei) za koje postoji mogućnost uzdizanja na čast oltara. S radošću je konstatirano da su posljednjih godina iz nekoliko biskupija i redovničkih zajednica Crkve u Hrvata poslani svećenici, redovnici i redovnice u Rim na tečaj za postulate kako bi mogli voditi postupke za proglašenje blaženima i svetima.

Biskupi su saslušali i Izvješće o radu Vijeća HBK za misije te upoznati s plodnom suradnjom Nacionalnog misijskog ureda iz Zagreba i Misijske središnjice iz Sarajeva pod vodstvom nacionalnih ravnatelja Papinskih misijskih djela. Pošto su upoznati s tijekom godišnjeg susreta misionara, koji je održan od 29. lipnja do 3. srpnja 2019. u Splitu, iz-

razili su zahvalnost svim članovima Crkve u Hrvata koji djeluju u misijama kao i onima koji u Domovini podupiru rad misionara i misijskih djelatnika.

Okupljeni na zajedničkom zasjedanju u Banjoj Luci, biskupi su dali jednodušnu potporu mjesnom biskupu Franji Komarici svjesni da on, unatoč prozivanjima pojedinih moćnika, govori istinu i s pravom se zalaže za opstanak Crkve i u entitetu Republika Srpska gdje se donošenjem pojedinih zakona želi privesti kraju etničko čišćenje umjesto da se nepravde isprave i svima omoguće jednaka prava. Pozivaju sve mjerodavne da napokon na konkretan način porade na sprječavanju nepravdi i podupru sve koji su ostali na svome ili se žele vratiti na svoje ognjište.

Biskupi su na osobit način molili za mjesnu Crkvu banjolučku tijekom euharistijskog slavlja koje su zajedno slavili u nedjelju, 1. ožujka 2020. u katedrali sv. Bonaventure u Banjoj Luci. Svetu misu predvodio je kardinal Puljić, a propovijedao nadbiskup Želimir. Svi sudionici zasjedanja slavili su euharistiju na istom mjestu i u jutarnjim satima uoči samog zasjedanja, 2. ožujka, a misno slavlje predvodio je nadbiskup metropolit zagrebački kardinal Josip Bozanić.

Banja Luka, 2. ožujka 2020.

Tajništvo HBK i Tajništvo BK BiH

SJEDNICA VIJEĆA HBK ZA USTANOVE POSVEĆENOG ŽIVOTA I DRUŽBE APOSTOLSKOG ŽIVOTA

– Zagreb, 17. ožujka 2020. –

Vijeće HBK za Ustanove posvećenog života i Družbe apostolskog života održalo je svoju sjednicu u utorak, 17. ožujka 2020. u prostorijama Hrvatske biskupske konferencije pod predsjedanjem predsjednika Vijeća mons. Zdenka Križića, OCD, gospićko-senjskog biskupa. Na sjednici su nazočili s. Ana Marija Antolović, fr. Slavko Slišković, fra Darko Tepert, S. Damjana Mihaela Barbarić, p. Blaženko Nikolić, s. Elizabeta Peršić, s. Ivana Margarin, fra Tomislav Glavnik, fra Zvonimir Brusač i don Mladen Delić.

Na sjednici se raspravljalo o proslavi Dana posvećenog života po hrvatskim nad/biskupijama. Članovi vijeća ocijenili su pozitivnim vrednovanje zauzetosti redovništva i Bogu posvećenih osoba u cijelosti u djelovanju Crkve u Hrvatskoj kao i potrebu djelatnije i zauzetije molitve za redovnička duhovna zvanja.

Vijeće je razmatralo eventualne prijedloge za sljedeći susret članova HBK s Višim redovničkim poglavarima i poglavarica, koji će se održati 8. lipnja 2020., a u svjetlu smjernica dokumenata Svete Stolice i posebnih napatuka Kongregacije za Ustanove posvećenog života i Družbe apostolskog života.

U nastavku se razgovaralo o nizu tema od zajedničkog interesa vezanih za bolje usklađivanje i unaprjeđivanje djelovanja između pojedinih nad/biskupijskih ustanova s Hrvatskom redovničkom konferencijom i njezinim tijelima.

Broj: 133/2020.

Krk, 14. ožujka 2020.

UPUTE ZA VRIJEME PANDEMIJE KORONAVIRUSA (COVID-19)

Draga braćo i sestre!

Budući da su nadležne službe Republike Hrvatske donijele nove odluke i upute vezane uz pandemiju koronavirusa, i mi sa svoje strane želimo doprinijeti općem dobru društva i njegovoj što bržoj normalizaciji, te pozivamo sve vjernike i ljude dobre volje da se nastoje toga pridržavati. Iz svega je vidljivo da nitko od ljudi nema i ne zna pravi ključ rješenja, ali se svi trude u pokušaju da ga pronađu. Iz toga onda proizlaze i mjere predostrožnosti koje se svako malo mijenjaju.

Naša se kršćanska civilizacija u svojoj dugoj povijesti puno puta suočila s bolestima koje su iza sebe ostavile teške posljedice. No, to nije bilo vrijeme samo izbjegavanja zaraženih mjesta i bolesnika, nego i hrabrog kršćanskog služenja, sve do polaganja i davanja vlastitog života, kako bi se spasilo život bolesniku.

U takvim vremenima organizirane su pokorničke procesije, pozivalo se vjernike na obraćenje, na intenzivniji sakramentalni život, utjecalo se svecima zagovornicima, nastale su mnoge crkvene bratovštine, davali su se zavjeti i vapilo prema Nebu da Gospodin Bog skрати vrijeme kušnje i podari željeno zdravlje.

Uz praktične mjere i instrukcije koje nam upućuju odgovorne državne institucije, pozivam sve vjernike naše biskupije da se pridržavaju danih uputa, ali da imaju na pameti ono što je govorio naš sveti Leopold Bogdan Mandić: »Bog je liječnik i lijek.«

Stoga potičem sve svećenike, redovnike, redovnice i sav kršćanski puk da ovo vrijeme kušnje bude i vrijeme našeg intenzivnijeg kršćanskog života i bratskog služenja, i da na euharistijama i osobnim pobožnostima molimo nebesku pomoć i zaštitu naših svetih, kao i našeg sluge Božjeg biskupa Antuna Mahnića.

U nadi što skorije normalizacije života i smirivanja pandemije virusa donosim sljedeće odredbe:

- Svete mise ostaju kao i do sada.
- U Molitvi vjernika neka se doda zaziv za oboljele, kao i za sve bolničko osoblje koje skrbi za bolesnike, kao i sve one koji traže lijek teškim bolestima. Neka se euharistijska klanjanja i pobožnosti križnog puta također namjene na ovu nakanu.
- Ispovijedi neka budu u sakristijama ili drugim prikladnim pastoralnim prostorijama gdje se može držati određeni razmak (oko jedan metar) između ispovjednika i pokornika, a neka se izbjegavaju ispovjedaonice koje se ne mogu dovoljno prozračiti. Potičemo vjernike da ne odgađaju uskrсну ispovijed nego to učine što

prije, a svećenike da odrede vrijeme kroz tjedan i nedjelje kada će biti na raspolaganju vjernicima.

- Daje se oprost od nesudjelovanja na nedjeljnim misama svim osobama koje imaju simptome povišene tjelesne temperature, kašlja, poteškoća s disanjem, kratkog daha; kronični, bolesnicima srčano-žilnog ili dišnog sustava, šećerne i maligne bolesti, kao i osobama koje su bile u doticaju s oboljelima. Njima i onima koji iz drugih razloga nije moguće sudjelovati na nedjeljnim euharistijama preporučamo da svetu misu prate na radiju ili televiziji.
- Svećenici sa simptomima povišene tjelesne temperature, kašlja, poteškoća s disanjem, kratkog daha, neka ne slave mise s narodom niti dijele sakramente, a ako nisu u mogućnosti pronaći zamjenu, neka svete mise otkažu.
- Koliko je moguće, vrata crkve držite otvorenima da ih vjernici ne moraju dodirivati pri ulasku/izlasku iz crkve; a prije i poslije bogoslužja provjetrite.
- Posude za blagoslovljenu vodu neka budu prazne, a pri ulazu/izlazu u/iz crkvu/e pokloniti se pred Presvetim i napraviti znak križa.
- Neka se na svetim misama izostavi davanje mira pružanjem ruke, a pričest neka se dijeli samo na ruke kao u najstarija kršćanska vremena.
- Neka se djeci ne stavlja križić tijekom pričesti.
- U koncelebriranim misama neka se svi, osim zadnjeg celebranta, pričeste umakanjem hostije u kalež.
- Budući da se zatvaraju osnovne i srednje škole te fakulteti, dok god traje obustava redovite nastave i predavanja odgađaju se sve biskupijske i župne kateheze i vjeronauk.
- Do daljnjeg se obustavljaju slavlja sakramenta svete potvrde u lošinjskom i vrbničkom dekanatu, kao i vizitacije koje su uz njih povezane.
- Isto tako obustavljaju se i korizmena hodočašća na grob sluga Božjeg biskupa Mahnića, kao i hodočašće djece uoči Maslinske nedjelje.
- Što se tiče preduskrsnog svećeničkog sastanka predviđenog za 1. travnja, bit će te na vrijeme obaviješteni.

Ove odredbe stupaju na snagu od nedjelje 15. ožujka 2020. te vrijede do opoziva ili do izdavanja novih. Neka se pročitaju na treću korizmenu nedjelju prije svetih misa i izvjesi na vidljivo mjesto.

Sve pozivam na zauzetiju molitvu i primjereniji kršćanski život i želim plodonosan nastavak korizmenog vremena. Na sve zazivam blagoslov Trojedinog Boga: Oca, Sina i Duha Svetoga.

✠ Ivica, biskup

POZIV NA MOLITVU

Draga braćo i sestre!

Korizma je najintenzivnije vrijeme u crkvenoj liturgijskoj godini u kojoj se pripremamo ne samo za najveći kršćanski blagdan Uskrs, nego se u ovom vremenu odvijaju i najintenzivnije pripreme za slavlja prvih svetih pričesti i svete potvrde.

Željeli smo da našu ovogodišnju korizmu posebno obilježe dekanatska biskupijska hodočašća na grob sluga Božjeg biskupa Antuna Mahnića o njegovoj stotoj obljetnici rođenja za nebo. Sve je krenulo svečano i lijepo. Bili smo veseli u iščekivanju svih hodočasnika, a onda nas je zaskočio koronavirus koji je zadobio obilježja pandemije. Budući se radi o novoj vrsti bolesti, nitko sa sigurnošću ne zna kada će i kako ista završiti.

Vidimo iz sata u sat kako liječnici, medicinske sestre i sve državne institucije koje su odgovorne za normalno funkcioniranje društva ulažu sve svoje snage kako bi se ova nevolja što prije suzbila i stavila pod kontrolu. Smatram svojom obvezom da sve vas svećenike, redovnike, redovnice, vjernike laike i ljude dobre volje pozovem na ono što po svome pozivu i po kršćanskom odabiru možemo i trebamo učiniti sa svoje strane, a to su: molitva, post, pokora i djela milosrđa.

Mi, mali ljudi, ne znamo kako i zašto se pojavio ovaj virus, ali znamo da ga je Gospodin dopustio, jer se ništa ne događa bez njegova znanja. Stoga svi, a na poseban način mi svećenici i pastoralni djelatnici moramo dati najviše što možemo u ovom korizmenom vremenu. Budući da su gotovo sve pastoralne aktivnosti svedene na minimum, apeliram na sve da učinimo ono što je u našoj moći, a možemo puno.

Moguće je da će sljedećih dana doći do još veće ograničenosti kretanja i da će nam gradovi i sela postati jezivo pusti. No unatoč svega, pridržavajući se uputa državnih institucija, neka se u našim crkvama svaki dan vezano uz svetu misu uvede moljenje krunice ili križnog puta ili euharistijskog klanjanja ili naizmjenično jednu od tih pobožnosti.

Predlažem da se vrijeme u kojem ćemo svi moliti okvirno kreće između 17 i 19 sati, ovisno o prilikama i običajima pojedine župe i mjesta.

Ako dođe do toga da u crkvi nema čak ni jednog vjernika neka svećenik sam moli i slavi svetu misu, a župljani neka mu se duhovno pridruže u tom vremenu u svojim obiteljima i u svojim domovima.

Zbog neizvjesnosti stanja, a posebice pred Uskrs, pozivam sve vjernike da se po sakramentu pokore što prije pomire s Bogom i bližnjima, a isto tako što se tiče starih i bolesnih.

Nikome ništa ne naređujem niti zapovijedam, ali apeliram na savjest svakog onog tko se osjeća kršćaninom da kao zajednica braće i sestara, poput prvih kršćana, budemo »jedno srce i jedna duša« (usp. Dj 4, 32), jer dok svi oni, a osobito medicinsko

osoblje stavlja sve svoje snage i zdravlje kako bi nama pomogli, mi sa svoje strane moramo učiniti ono što je naš poziv i naša obveza: moliti za svijet.

Uz poziv koji upućujem svim vjernicima biskupije, posebno molim svećenike, redovnike, sve kontemplativne i aktivne redovnice, vjeroučitelje u našoj biskupiji, da budu predvodnici u svojim zajednicama. U rečeno vrijeme i ja ću se sa svoje strane u duhu i molitvi povezati sa svima vama.

Stari i bolesni neka svoju patnju prikažu na ovu nakanu, a svi drugi kojima je to iako moguće, neka se molitvom i žrtvom uključe u ovo veliko zajedničko djelo spasenja, kako bismo čvrstom vjerom i molitvom skratili ovo vrijeme kušnje.

U svojim molitvama se utecimo Blaženoj Djevici Mariji i svetom Josipu, zaštitniku Hrvatske, kao i našim nebeskim zaštitnicima svetom Kvirinu, Gaudenciju i Kristoforu, i svima svetima. Čvrsto vjerujem da će i sluga Božji biskup Antun moliti za svoju biskupiju.

Na sve one koji se u dobroj vjeri uključe u ovo zajedništvo molitve zazivam obilje Božjeg blagoslova i molim Trojedinog Boga da nam u svome velikom smilovanju iskaže milosrđe i da ne gleda naše grijehе nego vjeru svete Crkve, kako bismo, ako je to Njegova volja, bar blagdan Kristova uskrsnuća slavili u radosti i veselju.

Isuse Kriste, pobjedniče nad grijehom i smrću, smiluj se svome narodu i preteci ga svojim smilovanjem.

U Duhu i molitvi međusobno povezani

✠ Ivica, biskup

Br: 140/2020.

Krk, 20. ožujka 2020.

DODATNA POJAŠNENJA U VEZI ODREDBI HBK OD 19. OŽUJKA 2020.

Draga braćo i sestre!

Svi se moramo prilagoditi novonastalom stanju u domovini i svijetu, kako bi zajedničkim naporima što prije prebrodili ovu situaciju.

1. U točki 2. odredbi HBK izričito piše: »Svećenici neka slave svetu misu bez sudjelovanja zajednice, a u skladu s odredbama Rimskog misala upotrijebiti će se oblik „Reda mise bez naroda“.«

To onda znači slavlje svete mise bez sudjelovanja naroda, odnosno dok svećenik slavi svetu misu crkva je zaključana. Prije i poslije sv. mise crkva može biti otključana, ali pod uvjetima koji su detaljno opisani u točki 5. istih odredbi HBK.

2. Ako zvona zvone kao što su zvonila dok su bile mise s narodom, onda ne zvone da narod dođe u crkvu na svetu misu, nego da se kod svoje kuće moli dok svećenik slavi

sv. misu, kako kaže točka 3. istih odredaba. Ako ta zvonjava nekima stvara pomutnju i nikako se ne snalaze, onda neka se ne zvoni za misu, nego samo tri puta na dan kao poziv na molitvu za Anđeo Gospodnji.

3. U mjestima u kojima se nalaze samostani redovnica, redovnice će u dogovoru sa svećenikom dogovoriti način na koji će se vršiti služba Božja, a prije nego donesu odluku, svih kojih se to tiče moraju u savjesti pred Bogom i ljudima preuzeti odgovornost za posljedice ishoda. U liturgijskim slavljinama kod redovnica vrijedi sve isto kao što je gore rečeno.

✠ Ivica, biskup

Broj: 174/2020.

Krk, 30. travnja 2020.

SMJERNICE ZA DRUGU FAZU MJERA PROTIV PANDEMIJE COVID-19

Draga braćo svećenici, redovnici i redovnice, dragi vjernici!

Vlada Republike Hrvatske odlučila je postupno popuštati mjere koje su bile na snazi od 19. ožujka 2020., a uvedene su u uvjetima pandemije COVID-19.

Pandemija još traje i ne nazire joj se siguran kraj, zato molim da se držite smjernica koje vam ovdje donosim, kako se ne bismo vratili na vrijeme koje je za nama. Dok se budemo držali ovih smjernica, nemojmo prestati uzdizati svoje molitve milosrdnom Bogu da nam udijeli milost obraćenja, spasenja i zdravlja.

Od 2. svibnja 2020. ponovno se omogućuju liturgijska slavlja uz pridržavanje ovih smjernica s naglaskom na fizičkom distanciranju:

- Na ulazu u crkve ukloniti blagoslovljenu vodu, postaviti sredstva za dezinfekciju ruku i držati vrata crkve otvorenima.
- Gdje je moguće, neka se svete mise slave na otvorenom.
- Za vrijeme sjedenja ili stajanja potrebno je držati fizičku distancu, s tim da članovi iste obitelji smiju sjediti ili stajati zajedno, tj. u istoj klupi.
- Neophodno je uklanjanje molitvenika i pjesmarica iz klupa.
- Crkveni zbor neka drži fizičku distancu.
- Na svetim misama se izostavlja davanje mira pružanjem ruke.
- Neophodna je dezinfekcija ruku svećenika – djelitelja svete pričesti prije samog čina podjeljivanja svete pričesti.
- Podjela svete pričesti je isključivo na ruku, izbjegavajući svaki fizički kontakt između svećenika – djelitelja svete pričesti i vjernika.
- Neka se djeci ne stavlja križić tijekom pričesti.
- Neka se u koncelebriranim slavljinama samo glavni slavitelj pričesti pod obje prilike, ostali samo blagovanjem Tijela Kristovog.

- Za ispovijed se preporuča prostor gdje je moguće ostvariti potrebno fizičko distanciranje (npr. crkva, sakristija ili dvorana), nikako klasične ispovjedaonice.
- Župna kateheza i druge župne aktivnosti za djecu do daljnjega se odgađaju.
- Do daljnjega se odgađaju prve pričesti i svete potvrde, a svećenici neka bar putem svetih misa, koliko je moguće, drže kontakt s djecom i mladima, dok se ne vidi kakvo će stanje biti u bližoj budućnosti.
- U župama za koje župnici i svećenici na terenu procijene da sadašnji raspored svetih misa ne može zadovoljiti postavljene uvjete za vrijeme ove pandemije neka razvide mogućnosti uvođenja još jedne svete mise ili drugačijeg rasporeda svetih misa, osobito tamo gdje su prisutni i redovnici.
- Prikupljanje milostinje prilagoditi tako da vjernici ne dolaze rukama u kontakt s košaricom u koju se prikuplja novac. Treba izbjegavati da vjernici jedan drugome dodaju košaricu za milostinju, a skupljenu milostinju ne dirati nekoliko dana u slučaju da je kontaminirana.
- Za vrijeme krštenja, vjenčanja i sprovoda poštivati razmak od najmanje 2 metra između osoba, a izostaviti rukovanje i ljubljenje. Svećenik, kumovi i ostale osobe koje neminovno dolaze u bliži kontakt preporuča se da nose maske, dok se fizički kontakt posebno s malim djetetom od strane osoba koje nisu roditelji treba izbjegavati. Obredne geste koje pretpostavljaju nužnost dodira potrebno je svesti na najmanju moguću mjeru. Malo dijete ne nosi masku zbog opasnosti od gušenja. Krštenja uranjanjem u vodu potrebno je izbjegavati (npr. neokatekumeni).
- Sve vjernike koji zbog ove situacije u svojoj savjesti smatraju da ne mogu ili ne trebaju ići na misu ili imaju povišenu tjelesnu temperaturu, kašalj, poteškoće s disanjem, kratak dah, bolesti srčanožilnog ili dišnog sustava, šećernu bolest, maligne bolesti, kao dijecezanski biskup oslobađam dužnosti sudjelovanja na nedjeljnoj svetoj misi i potičem da svetu misu prate na radiju, televiziji ili internetu, te ih potičem i na duhovnu pričest tako da sebi posvješćuju stvarnu Isusovu prisutnost u euharistijskim prilikama i bude želju za sjedinjenjem s Njim.

Ove odredbe stupaju na snagu u subotu 2. svibnja 2020., te vrijede do opoziva ili do drugačije odluke. Stupanjem na snagu ovih odredbi opozivaju se ranije odredbe izdane u vezi s opasnošću od zaraze koronavirusom.

Ovim odredbama želimo i nadalje solidarno sudjelovati u zaštiti i sprečavanju širenja zaraze koronavirusom. Dok slavimo otajstvo Kristove slavne pobjede nad smrću i nad grijehom, usmjerimo svoju pozornost prema svima koji proživljavaju teške trenutke neizvjesnosti, straha i panike.

Sve vjernike i ljude dobre volje stavljam pod moćni zagovor naše nebeske Majke Marije i sv. Josipa, zaštitnika Crkve i naše Domovine, svetih zaštitnika naše biskupije i sluge Božjeg biskupa Antuna Mahnića.

✠ Ivica, biskup

PROSLAVA SV. KVIRINA 2020. GODINE

Dragi svećenici, redovnici i redovnice! Draga braćo i sestre!

Svake godine na svetkovinu svetog Kvirina, našeg nebeskog zaštitnika, naša katedrala svjedoči o prisutnosti gotovo svih svećenika i redovnika koji djeluju u našoj biskupiji, pa i vjernika laika koji kao hodočasnici dolaze s različitih strana naše biskupije. Svojim dolaskom iskazujete zahvalnost i štovanje našem biskupijskom zaštitniku, ali pokazujete i gestu svećeničkog, redovničkog i vjerničkog bratskog zajedništva.

Kao što vam je već dobro poznato, zbog pandemije koronavirusa COVID-19 ove je godine sve drugačije i čini se, prema sadašnjem stanju, da se još dulje vremena nećemo moći vratiti onakvom načinu života za koji smo do prije koji mjesec smatrali da je normalan i uobičajen. Zbog sanitarnih mjera obveza i opreza kojih se moramo pridržavati, a poglavito socijalne distance, ove godine ni proslava svetog Kvirina, našeg biskupijskog zaštitnika, neće biti kao proteklih godina, a osobito ne možemo pozvati sve vas naše svećenike i redovnike, da se toga dana okupite u katedrali.

No, fizička odsutnost neka ne bude zaprekom još većoj duhovnoj blizini. Ako se sjećate, 16. ožujka, prije nego su donesene još strože mjere zabrana, kretanja i okupljanja, pozvao sam sve svećenike, redovnike, redovnice i vjernike naše biskupije, na molitvu, post, pokoru i djela milosrđa.

Preporučio sam tada da se u svojim molitvama utječemo Blaženoj Djevici Mariji i svetom Josipu, zaštitniku Hrvatske, kao i našim nebeskim zaštitnicima svetom Kvirinu, Gaudenciju i Kristoforu, i svima svetima, čvrsto vjerujući da će i sluga Božji biskup Antun Mahnić moliti za svoju biskupiju. Nadamo se da je ono najgore za nama i da je došlo vrijeme da svi zajedno, kao pojedinci i kao kršćanska biskupijska zajednica, zahvalimo našim nebeskim zaštitnicima što su bdjeli nad nama i što nam je Gospodin Bog iskazao veliko milosrđe i sačuvao našu biskupiju od ovog velikog svjetskog zla.

Mi ćemo se u katedrali za svetkovinu svetog Kvirina pripremiti trodnevnom duhovnom obnovom, a i sve vas svećenike, redovnike i redovnice, a napose župnike, molim da u svojim zajednicama i župama organizirate trodnevnicu i pozovete vjernike i župljane da se tih dana nađete zajedno na euharistijskom slavlju, i da s euharistijom bude povezana i krunica ili euharistijsko klanjanje ili neka druga prikladna pobožnost u kojoj ćemo i nadalje moliti za bolesne i umiruće, kao i za medicinsko osoblje i sve one koji na bilo koji način doprinose da se ova bolest iskorijeni.

Moramo misliti i na mnoge poteškoće u kojima ćemo se svi naći, a posebno svi oni čija će egzistencija biti ugrožena zbog loše turističke sezone, nezaposlenosti, te financijske ugroze koju je prouzročilo proteklo razdoblje. Potrebni smo već sada Gospodina po njegovom miljeniku sv. Kvirinu moliti za snagu, zdravlje te bratsku djelotvornu ljubav, pomoć i solidarnost.

Trodnevnica započinje na blagdan svetog Gaudencija, našega suzaštitnika, što još snažnije doprinosi našoj međusobnoj povezanosti u ovoj specifičnoj geografskoj razvedenosti.

Ovo je blagoslovljeni čas u kojem kao kršćani osjećamo potrebu zahvaliti svetom Kvirinu i svim našim svetim zaštitnicima, te da nastavimo i dalje moliti, jer ako se govori da nakon ove pandemije ništa u svijetu neće biti kao što je do sad bilo, neka nas ovo iskustvo kroz koje smo prošli i još uvijek prolazimo, i same potakne da se ne vraćamo na svoje stare grijehе, mane i navike, nego u svijetlu Isusova uskrsnuća, i sami zaživimo kao novi ljudi.

Čestitam vam svetkovinu svetog Kvirina i želim da poput njega budemo Kristu vjerni i za Krista svjedočimo u sve dane svog života.

✠ Ivica, biskup

PROGRAM PROSLAVE SV. KVIRINA U KATEDRALI

Ovogodišnja proslava sv. Kvirina bit će skromnija nego inače. Na središnje misno slavlje u Katedrali s početkom u 19 sati, a koje predvodi mons. Bože Radoš, varaždinski biskup, pozvani su biskupi Riječke metropolije, svi dekani te gvardijani i prior redovničkih zajednica u gradu Krku.

Kao priprema na svetkovinu u katedrali će se održati trodnevnica. Misno slavlje prvoga dana trodnevnice, 1. lipnja, predvodit će i propovijedati o. Dominik Magdalenić OCD; 2. lipnja predvodi i propovijeda fra Antun Badurina TOR, a 3. lipnja mons. dr. Franjo Velčić, generalni vikar.

Broj: 245/2020.

Krk, 22. svibnja 2020.

MISA POSVETE ULJA I DAN SVEĆENIČKOG POSVEĆENJA

– Krk, 18. lipnja 2020. –

Misu posvete ulja proslavit ćemo u četvrtak 18. lipnja o.g. u 10 sati u krčkoj katedrali. Sljedećeg je dana svetkovina Presvetog Srca Isusova – Dan svećeničkog posvećenja tako da će ova euharistija biti prigoda da Bogu zahvalimo na pozivu, obnovimo svećenička obećanja i ojačamo naše zajedništvo.

Na ovo slavlje pozivam sve naše svećenike, bogoslove i redovnike s područja naše biskupije. Nakon svete mise bit će prigodna zakuska i druženje.

✠ Ivica, biskup

Broj: 246/2020.

Krak, 22. svibnja 2020.

ISPITI ZA ISPOVJEDNU OVLAŠT**– Krak, 18. lipnja 2020. –**

U smislu kan. 970 i naših dijecezanskih propisa ove su godine dužni pristupiti ispitu za ispovjednu ovlast sljedeći svećenici: Marin Dašek, Milivoj Guszak, Marin Hendrih, Saša Malović, Kristijan Perović i Josip Vidas.

Ispit će biti u Biskupskom ordinarijatu u Krak u četvrtak 18. lipnja u poslijepodnev-
nim satima.

Neka svećenici temeljito prouče materijale koji se odnose na sakrament Pokore (Pomirenja) iz dogmatike, moralke, crkvenog prava, pastoralna i liturgike.

Podsjećam ih da donesu sa sobom dokument o ovlasti za ispovijedanje (tzv. page-
lu). U slučaju da nekome od njih u međuvremenu istekne ovlast ispovijedanja, ista se
produžuje do dana ispita.

✠ Ivica, biskup

Broj: 247/2020.

Krak, 22. svibnja 2020.

SLAVLJA SVETE POTVRDE

Zbog okolnosti u kojima se nalazimo, prije slavlja sakramenta potvrde bitno je da svaki
župnik sazove roditeljski sastanak, porazgovara s roditeljima i pita ih žele li da im se di-
jete krizma ili krizmu žele odgoditi za slijedeću godinu.

U tu je svrhu pripremljen formular kojeg ćemo vam dostaviti. Formular ćete podi-
jetliti roditeljima, a oni će svojim potpisom dati pristanak da se njihovo dijete krizma.

Radi mjera zaštite, svaki će župnik pripremiti toliko vate koliko ima krizmanika i na-
topiti je u alkohol ili dezinfekcijsko sredstvo da krizmatelj nakon svakog krizmanika
može dezinficirati prst i krizmati slijedećeg. Trebaju biti dvije posudice: jedna s čistom
vatom i ona druga za odlaganje već korištene vate.

Molim župnike da pripreme popis krizmanika po redoslijedu pristupanja krizmi.

Raspored svetih potvrda

Budući da krizme nisu podijeljene po predviđenom rasporedu (Broj: 681/2019. od 19.
prosinca 2019., u: *Službeni vjesnik Biskupije Krak*, br. 5/2019., str. 227), niže donosimo
novi raspored:

20. lipnja – subota – Mali Lošinj – 9 sati i 11.30 sati

20. lipnja – subota – Martinšćica – 19 sati (biskup Valter Župan)

20. lipnja – subota – Susak – 18 sati

21. lipnja – nedjelja – Veli Lošinj – 9 sati
21. lipnja – nedjelja – Unije – 16 sati
27. lipnja – subota – Dubašnica – 10 sati
28. lipnja – nedjelja – Njivice – 8.30 sati
28. lipnja – nedjelja – Omišalj – 11 sati
28. lipnja – nedjelja – Dobrinj – 9 sati (Generalni vikar)
28. lipnja – nedjelja – Polje – 11.30 sati (Generalni vikar)
5. srpnja – nedjelja – Krk – 9 sati i 11.30 sati
11. srpnja – subota – Risika – 10 sati
12. srpnja – nedjelja – Baška – 9 sati
– Vrbnik i Garica – u Vrbniku u 11.30 sati

✠ Ivica, biskup

Broj: 248/2020.

Krk, 22. svibnja 2020.

PRVE SVETE PRIČESTI

Neka župnici po vlastitoj procjeni i u dogovoru s roditeljima odluče kako će i kada slaviti prvu svetu pričest.

Kao i kod krizmanika treba tražiti pristanak roditelja i u oba im slučaja protumačiti važnost ovih sakramenata, neovisno o vanjskoj proslavi i formi.

✠ Ivica, biskup

Broj: 249/2020.

Krk, 22. svibnja 2020.

DUHOVNE VJEŽBE SVEĆENIKA

Prvi turnus duhovnih vježbi bit će na Košljunu od 24. do 28. kolovoza o.g. Voditelj duhovni vježbi bit će doc. dr. sc. Edvard Punda, splitsko-makarski svećenik i profesor fundamentalne teologije.

Drugi turnus vježbi je od 31. kolovoza do 3. rujna o.g. kod oo. Karmelićana u Krku.

Preporučam da se što veći broj svećenika prijavi za prvi turnus zbog većeg prostora. Ujedno vas potičem da nastojite duhovne vježbe obaviti u našoj biskupiji, u duhu svećeničkog zajedništva jednog prezbiterija.

✠ Ivica, biskup

Broj: 250/2020.

Krk, 3. lipnja 2020.

LJETOVANJE BOGOSLOVA
– Cres, 1. – 5. kolovoza 2020. –

Ovogodišnje ljetovanje bogoslova održat će se u Cresu od subote 1. kolovoza do srijede 5. kolovoza. Detaljnije informacije svećenički kandidati dobit će od voditelja ljetovanja vlč. Saše Ilijića, biskupovog tajnika.

✘ Ivica, biskup

Broj: 251/2020.

Krk, 3. lipnja 2020.

UPUTE ZA FINACIJSKO POSLOVANJE ŽUPA U NOVONASTALOJ SITUACIJI

Svima su nam dobro poznata zbivanja posljednjih mjeseci u Hrvatskoj i šire, koja su povezana s pandemijom uzrokovanom korona virusom. Predviđa se da nas prave posljedice ove pandemije, socijalne i ekonomske naravi, tek očekuju. Razmjere svega toga teško je u ovom trenutku sagledati. S velikom sigurnošću već sada možemo pretpostaviti da će ovogodišnja turistička sezona podbaciti. Mnogi s područja naše biskupije vjerojatno će ostati bez posla i prihoda. Posljedice moguće ekonomske krize u Hrvatskoj zasigurno će se dobrim djelom odraziti i na financijske mogućnosti naše biskupije.

Stoga, uzevši sve navedeno u obzir, neka župnici do daljnjega ne poduzimaju nikakve investicije u svojim župama osim najnužnijih popravaka i onih radova koji su bili već ranije isplanirani i za koje postoje osigurana sredstva. Neka odgovorno vode računa o financijskim mogućnostima svoje župe u ovoj situaciji. Biskupija i Biskupijska Ustanova (BUZUK) osim redovitog poslovanja prema župama, u narednom razdoblju neće im biti u mogućnosti financijski pomoći.

Važno je također napomenuti da se, unatoč spomenutim okolnostima, ne odbijaju darovi vjernika, misni stipendij kao i primanje obiteljskog samodoprinosu, budući da se uglavnom radi o manjim iznosima koji bitno ne opterećuju kućne budžete. Potrebno je i na takav način poticati svijest odgovornosti za svoju župnu zajednicu kod vjernika, s obzirom na njihovu obvezu i dužnost da, između ostalog, i financijski pomažu svoju župu u skladu s mogućnostima.

✘ Ivica, biskup

Broj: 252/2020.

Krk, 3. lipnja 2020.

PETROV NOVČIĆ

Preko Apostolske nuncijature u Hrvatskoj primili smo obavijest da je Sveti Otac, zbog epidemije koronavirusa, odlučio da se ove godine prikupljanje kolekte *Petrovog novčića* prebaci sa svetkovine sv. Petra i Pavla, 29. lipnja, na nedjelju 4. listopada o.g. (blagdan sv. Franje Asiškog).

✠ Ivica, biskup

Broj: 253/2020.

Krk, 3. lipnja 2020.

UPIS U SJEMENIŠTE »ZMAJEVIĆ«

Od ravnatelja sjemeništa »Zmajević« dobili smo dopis iz kojeg doznajemo informacije koje se tiču zainteresiranih za upis u ovo sjemenište.

Potrebno je pripremiti sljedeće:

1. Krsni list
2. Molba za prijam u Sjemenište (vlastoručno napisana i naslovljena na Ordinarijat)
3. Preporuka župnika (naslovljena na Ordinarijat)
4. Potpisana izjava obaju roditelja da su suglasni s izborom zvanja svoga sina te prihvaćaju pravila života i ponašanja u Sjemeništu
5. Liječničko uvjerenje o zdravstvenom stanju koje ne priječi put prema svećeništvu
6. Izvornici školskih svjedodžbi od 5. do 7. razreda (8. razreda, ako ju je već dobio)
7. Dvije fotografije (veličina za osobne dokumente)
8. OIB i JMBG (kopija osobne iskaznice ili putovnice)

Sve dokumente potrebno je što ranije poslati na Ordinarijat, odakle ćemo ih mi zatim, najkasnije do 20. lipnja 2020., poslati na adresu Sjemeništa. Uprava Sjemeništa poduzet će daljnje potrebne korake s kandidatom oko upisa u srednju školu. Posjet sjemeništu »Zmajević« bit će moguć u dogovoru s ravnateljem.

✠ Ivica, biskup

170. ROĐENDAN SLUGE BOŽJEGA BISKUPA ANTUNA MAHNIĆA

– Krk, 14. rujna 2020. –

U ponedjeljak 14. rujna navršava se 170. godina rođenja Sluge Božjega. Budući da se toga dana slavi blagdan Uzvišenja sv. Križa, dan ranije, mjesečni spomen sluge Božjega obilježiti ćemo u nedjelju 13. rujna, svečanom Božanskom liturgijom sv. Ivana Zlatoustoga koju će u krčkoj katedrali u 18 sati predvoditi apostolski administrator Križevačke eparhije mons. Milan Stipić, zajedno s grkokatoličkim svećenicima i hodočasnicima iz Križevačke eparhije.

Svećenike i redovnike pozivam da se pridruže u koncelecijaciji te da potaknu svoje župljane na sudjelovanje.

Saša Ilijić

KRONIKA KRČKOG BISKUPA

Veljača

26. na Pepelnicu u katedrali predvodio misno slavlje i nazočio predstavljanju molitvenika za pobožnost Križnog puta: *Put Križa sa slugom Božjim biskupom Antunom Mahnićem*;
29. predvodio misno slavlje I. korizmenog hodočašća vjernika creskog i lošinjskog dekanata na grob sluge Božjega biskupa Antuna Mahnića.

Ožujak

- 1.-2. u Banjoj Luci sudjelovao na zajedničkom zasjedanju biskupskih konferencija Hrvatske i Bosne i Hercegovine;
3. u biskupskom domu u Krku primio na radni sastanak ravnateljicu Tajanu Pleše i predstavnik Hrvatskog restauratorskog zavoda iz Zagreba;
5. u Rimu nazočio Svečanom orguljaškom završnom koncertu vlč. mo. Josipa Vidasa;
7. predvodio misno slavlje korizmenog hodočašća vjernika vrbničkog dekanata na grob sluge Božjega biskupa Antuna Mahnića;
- 9.-11. u Starom Gradu na Hvaru nazočio godišnjoj skupštini Papinskih misijskih djela;
14. delegirao generalnog vikara mons. Franju Velčića da predsjedava korizmenom hodočašću vjernika krčkog dekanata na grob sluge Božjega biskupa Antuna Mahnića;
16. uputio pismo svim vjernicima Krčke biskupije sa smjernicama za vrijeme pandemije COVID-19 i pozvao na svakodnevnu zajedničku molitvu za prestanak pandemije;
23. ožujka – 8. travnja svake večeri predvodio razmatranje i molitvu za prestanak pandemije putem livestreama.

Travanj

4. na grobu sluge Božjega biskupa Antuna Mahnića predvodio molitvu za prestanak pandemije;
5. na Cvjetnicu, predvodio svetu misu u Krčkoj katedrali prenošenu preko livestreama i radio postaja u Krčkoj biskupiji;
6. u katedrali predmolio završni sat klanjanja;
18. na Veliki Četvrtak, predvodio misu Večere Gospodnje prenošenu preko livestreama;
19. na Veliki Petak, predvodio obrede Muke Gospodnje u Katedrali prenošene preko livestreama;
20. na Veliku Subotu, predvodio vazmeno bdijenje u Katedrali prenošenu preko livestreama;
21. na Uskrs, predvodio svečanu sv. misu u Katedrali prenošenu preko livestreama i radio postaja u Krčkoj biskupiji.

Svibanj

- 19. u biskupskom domu u Krku nazočio sjednici biskupijskog ekonomskog vijeća;
- 20. u biskupskom domu u Krku nazočio sjednici BUZUK-a;
- 25. u Krku održao sastanak s dekanima u vezi pastorala nakon popuštanja mjera oko pandemije i dogovora o podjeli svetih sakramenata potvrde i prve pričesti;
- 27. nazočio sastanku s predstavnicima Hrvatskog restauratorskog zavoda iz Zagreba;
- 29. u Križevcima sudjelovao na 12. Danu hrvatskih blaženika i svetaca; nazočio programu Mladi u Mahnićevom srcu; predvodio misno slavlje i propovijedao; sudjelovao u okruglom stolu na temu Svetost i mladi;
- 31. u krčkoj katedrali slavio svetu misu svetkovine Duhova.

► **SVEĆENICI**

VLČ. MATE ŽIC SLAVI DIJAMANTNI SVEĆENIČKI JUBILEJ

Naš svećenik vlč. Mate Žic ove godine obilježava 60. godina svećeničke službe – dijamantni jubilej. Zahvalni Bogu za njegovo uistinu plodonosno i vjerno služenje Bogu i Crkvi, želimo mu obilje Božjeg blagoslova te srdačno čestitamo!

**DON JOSIP VIDAS POLOŽIO LICENCIJAT
NA PAPINSKOM INSTITUTU ZA CRKVENU GLAZBU**

– Rim, 5. ožujka 2020. –

Svečanim završnim koncertom na orguljama pod nazivom »Exaltabo te Deus meus rex« 5. ožujka 2020. na Papinskom Institutu za crkvenu glazbu u Rimu, Josip Vidas, svećenik Krčke biskupije i pitomac Papinskog hrvatskog zavoda sv. Jeronima u Rimu, u klasi maestra Roberta Marinija, položio je licencijat i stekao titulu maestra.

Program završnog koncerta iz smjera romantične i suvremene glazbe sadržavao je izvedbe djela svjetski poznatih kompozitora: Max Reger, Lionel Rogg, Charles-Maria Widor i Franz Liszt.

Završnom koncertu, koji je ocijenjen summa cum laude od strane profesorske komisije, prisustvovali su brojni gosti među kojima krčki biskup mons. Ivica Petanjak, vlč. Robert Zubović, rektor Zavoda sv. Jeronima Marko Đurin, vicerektor Marko Škraba, svećenici studenti Zavoda sv. Jeronima, roditelji, rodbina, dobročinitelji i prijatelji don Josipa.

Čestitamo!

Don Josip Vidas rođen je 1987. godine u Novalji na otoku Pagu. Nakon osnovne glazbene škole kao kandidat Krčke biskupije završava gimnaziju u sjemeništu u Za-

dru nakon kojeg upisuje Teološki fakultet u Rijeci. Teologiju je diplomirao 2012. s maksimalnim prosjekom ocjena za što je dobio priznanje rektora Sveučilišta u Zagrebu. Iste godine primio je redove đakonata i prezbiterata. Nakon dvije godine pastoralnog služenja u biskupiji Krk, 2014. godine dekretom biskupa upisuje studij crkvene glazbe u smjeru orgulja na Papinskom institutu za crkvenu glazbu (Pontificio Istituto di Musica Sacra) u klasi maestra Roberta Marini-a te 2017. stječe prvi akademski stupanj bakalaureata. Zatim nastavlja studij i specijalizaciju u orguljama i orguljaškoj kompoziciji na istom Institutu i u klasi istoga profesora. Tijekom studija obnašao je službu orguljaša u Hrvatskoj crkvi sv. Jeronima, vodio mješoviti zbor i animirao liturgijsko pjevanje. Više je puta u crkvi sv. Jeronima održao koncert na orguljama.

Bojan Ivešić

(Preuzeto s: <http://www.sveti-jeronim.org>)

**DON ANTON ŠULJIĆ DOBITNIK NAGRADE ZA ŽIVOTNO DJELO
HRVATSKOGA DRUŠTVA KATOLIČKIH NOVINARA**

– Zagreb, 22. svibnja 2020. –

Hrvatsko društvo katoličkih novinara dodijelilo je u petak, 22. svibnja na YouTube kanalu Hrvatskoga katoličkog sveučilišta, nagrade i priznanja u prigodi 54. svjetskog dana sredstava društvenih komunikacija. Za dobitnika nagrade za životno djelo proglašen je don Anton Šuljić – za dugogodišnje kvalitetno novinarsko, publicističko, uredničko i izdavačko djelovanje u širenju Radosne vijesti putem medija.

Nagradu mu je udijelio predsjednik Odbora Hrvatske biskupske konferencije za sredstva društvenih komunikacija hvarski biskup Petar Palić.

Don Anton Šuljić zahvalio je u ime svih nagrađenih. Prisjetio se svojih novinarskih početaka iz 1989. godine kada je radio u Hrvatskom institutu za liturgijski pastoral i uređivao Živo vrelo. Od tada, u neprekinutom nizu od 30 godina, traje njegov rad u medijima. Jedan od dragih mu medija za navještaj vjere jest i kantautorstvo kojim se bavi. Uz svu zahvalnost za primljenu nagradu, kaže kako se ona prava nalazi u proslavi Krista kojem je povjerovao. »Zadatak je svakog komunikatora da bude hrabar, i unutar Crkve i u javnosti, i da naviješta Istinu«, poručio je. Izrazio je zahvalnost Bogu i svim suradnicima u institucijama u kojima je radio, svima koji su prepoznali njegov rad i mons. Paliću koji mu je uručio nagradu.

Čestitamo!

(Preuzeto sa: <https://ika.hkm.hr>)

U KRKU OBILJEŽENO STEPINČEVO**– 10. veljače 2020. –**

U ponedjeljak, 10. veljače o 60. obljetnici smrti bl. Alojzija Stepinca, svečano misno slavlje u kripti Katedrale predvodio je mons. Valter Župan, krčki biskup u miru.

Na početku je mons. Župan pozvao prisutne da se ujedine u nakani sv. Mise i prikažu je za domovinu Hrvatsku za koju je bl. Alojzije trpio i, kako je sam izjavio, ljubio tako da se u toj ljubavi prema njoj ni od koga nije dao natkriliti.

U propovijedi je istaknuo kako je Gospodin Isus bio vrlo blag i milosrdan, ali u stvarima koje su se ticale spasenja ljudi i vrlo jasan i odlučan. Upravo te vrline jasnoće i odlučnosti trebaju krasiti one koji su postavljeni da vode druge, bilo u obitelji, Crkvi ili narodu.

Nepokolebljivost, jasnoću i odlučnost pokazao je i bl. Alojzije, čak i prije svojega suđenja i zatvorske kazne, te kućnoga pritvora. Često je nailazio na nerazumijevanje, čak i svojih najbližih. Mons. Župan istaknuo je primjer kada je u vrijeme svoje nadbiskupske službe odredio da se u okolici Zagreba sgrade brojne nove crkve unatoč prigovaranju, posebno zbog financijskih razloga. Nije se dao pokolebati i to se je na duže staze pokazalo veoma mudrim i Duhom Svetim vođenim, jer se kasnije, u vrijeme komunizma, dulji niz godina nije moglo sagraditi niti jednu crkvu, pa je pitanje što bi bilo s vjerskim životom Zagreba da je tada popustio pritiscima.

Blaženi Alojzije Stepinac imao je problema i s politikom Nezavisne države Hrvatske s kojom se nije u svemu slagao, kako se to često želi prikazati. Jasno je govorio i prokazivao zlo koje se činilo protiv bilo koje rase ili nacije, te to nazivao vrijeđanjem Boga.

U vrijeme želje vladajućeg sistema da on kao zagrebački nadbiskup odijeli Crkvu u Hrvatskoj od Rima i Pape, jasno je rekao da to neće učiniti ni pod koju cijenu. Upravo zbog toga je bio zatvoren, a ne zbog tobožnjih zločina za vrijeme rata.

Zna se da je u zatvoru bio sustavno trovan. No, nikada nije nikoga mrzio, nego je poput Spasitelja na križu svima opraštao. »Mi se, kao narod zaista imamo s kime ponositi«, završio je homiliju mons. Župan nadodavši kako će i predstojeći vjeronaučni susret za odrasle u ovom tjednu biti posvećen temi bl. Alojzija Stepinca, pa je pozvao zainteresirane da se pridruže.

M. Žužić

ODRŽANA RADIONICA ZA VODITELJE ŽUPNIH CARITASA

– 10. veljače 2020. –

U organizaciji biskupijskog Caritasa, u subotu 15. veljače, u dvorani Biskupije Krk, održano je predavanje i radionica za voditelje župnih Caritasa na temu »Upravljanje kućnim budžetom i osobnim financijama«, a sve sa ciljem kako bi se što kvalitetnije pomoglo osobama koje se za pomoć obrate župnim Caritasima.

Nakon riječi dobrodošlice i pozdrava ravnatelja biskupijskog Caritasa mons. Ivana Milovčića, predavanje i radionicu su održali bračni par Zrinka i Zlatko Gregov. Mr. sc. Zrinka Gregov, diplomirana je inženjerka agronomije, magistrica biologije i magistrica ekonomije. Zlatko Gregov je prvostupnik ekonomije s iskustvom u informatici i internet bankarstvu. Žive i rade u Zagrebu, roditelji su petero djece i zajedno kroz više od dva desetljeća vode tečajeve pripreve za brak.

Na radionici su vrlo iskreno i otvoreno, nadopunjavajući se, objasnili važnost planiranja i upravljanja kućnim budžetom. Vrlo zanimljivo i sa puno primjera iz vlastitog života držali su pažnju i probudili velik interes prisutnih slušatelja. Mnogi su zaželjeli da se ovakva radionica održi ponovo u skorije vrijeme, jer su slušajući ovo predavanje shvatili da se na njemu stiglo progovoriti tek o malom djelu ove teme. Susret je završio podjelom certifikata prisutnim voditeljima te domjenkom uz neformalno druženje.

Ljiljana Vasilić, voditeljica Caritasa župe Krk

KRČANIMA 1. MJESTO NA VJERONAUČNOJ OLIMPIJADI KRČKE BISKUPIJE

– Punat, 2. ožujka 2020. –

Završnica Vjeronaučne olimpijade za vjeroučenike osnovnih škola s područja Krčke biskupije, u organizaciji Katehetskog ureda Krčke biskupije, održana je ponedjeljak 2. ožujka 2020. u prostorima OŠ »Fran Krsto Frankopan« Krk u područnoj školi Punat. Na završnom natjecanju, koje je imalo za temu »Sveti Vinko Paulski – apostol milosrdne ljubavi. Vinkova karizma u Hrvatskoj«, sudjelovalo je devet osnovnoškolskih ekipa.

Vjeronaučna olimpijada započela je molitvom. Riječi pozdrava i dobrodošlice natjecateljima i njihovim mentorima uputila je i uspjeh poželjela vjeroučiteljica Martina Jurjević, voditeljica PŠ Punat, u ime ravnatelja OŠ »Fran Krsto Frankopan« Krk. U ime biskupa Ivica Petanjka govorio je dr. Franjo Velčić, generalni vikar Krčke biskupije, a prisutnima se obratio i vlč. Anton Peranić, predstojnik Katehetskog ureda.

Nakon toga, pristupilo se natjecanju koje se sastojalo od tri dijela: pisanoga testa, tombole i milijunaka.

Prvo mjesto osvojila je ekipa OŠ »Fran Krsto Frankopan« iz Krka: u sastavu: Vanesa Depikolozvane, Doris Jurina, Adrian Polonijo i Emelia Prah, pod vodstvom vjeroučiteljice Vesne Avsec. Oni će zastupati Biskupiju na državnom natjecanju. Drugo mjesto zau-

zela je ekipa OŠ »Fran Krsto Frankopan« Krk, PŠ Vrh, a na treće mjesto plasirala se ekipa OŠ »Fran Krsto Frankopan« Krk, PŠ Baška.

Na kraju su natjecateljima i njihovim voditeljima podijeljene nagrade koje je darovao biskup Ivica Petanjak.

Na Državnom natjecanju srednjih škola Krčku biskupiju zastupat će ekipa SŠ Ambroza Haračića iz Malog Lošinja u sastavu: Paola Cesarić, Magdalena Karčić, Ana Mikić i Josip Mikić pod vodstvom s. Katarine Mikić.

VEĆI DIO KORIZME TE SLAVLJE VAZMENOG TRODNEVLJA I SVETKOVINE USKRSA OBILJEŽENI BEZ SUDJELOVANJA NARODA

Kako bi se spriječilo širenje pandemije uzrokovane virusom COVID-19 na razini Hrvatske dovedena je mjera privremene obustave služenja svetih misa uz sudjelovanje naroda. Svećenici su bili pozvani slaviti svetu misu bez sudjelovanja zajednice, a svih se pozvalo na intezivniju molitvu kako bi se zaustavilo širenje bolesti te kao podršku svim osjetljivijim skupinama stanovništva te djelatnicima u zdravstvu.

U želji da vjernici ne budu lišeni Božje riječi i barem duhovnog sudjelovanja u sakramentu Euharistije, omogućen je svakodnevni prijenos uživo svetih misa iz krčke katedrale. Prijenos se odvijao preko Youtube kanala Biskupije Krk, platforme Absolute Stream-a i krčke kablovske televizije.

Biskup Ivica svake je nedjelje te na svetkovine predvodio sv. misu u katedrali. Te su mise vjernici mogli pratiti i preko radio postaja Jadranka iz Malog Lošinja, Radija Otok Krk i Radio Raba.

Također, od ponedjeljka 23. ožujka pa sve do konca korizmenog vremena u biskupskoj kapeli u Krku biskup Ivica predvodio je molitvu za prestanak pandemije. Prigodnim je razmatranjima gledateljima lomio i približavao liturgijska čitanja dotičnog dana, a zatim molio za bolesne, umiruće, te sve u zdravstvenim i inim odgovornim djelatnostima.

Ovakav način slavljenja svetih misa, koliko znamo nezabilježenom ranije u povijesti, potrajao je sve do početka Marijina mjeseca, točnije 3. svibnja – Nedjelje Dobrog Pastira, kada je, uz određene restrikcije, ponovno dozvoljeno sudjelovanje naroda.

**SVETU MISU 5. OBLJETNICE BISKUPSKOG REĐENJA BISKUPA IVICE VJERNICI
PRATILI PREKO LIVESTREAMA I RADIO PRIJENOSA**

– Krk, 22. ožujka 2020. –

Na četvrtu korizmenu nedjelju, 22. ožujka, u krčkoj katedrali u kojoj su se zbog mjera zaštite i prevencija širenja pandemije koronavirusa održavale samo mise bez naroda, krčki biskup mons. Ivica Petanjak slavio je svetu misu u koncelebraciji generalnog vikara mons. Franje Velčića. Vjernici su misu mogli pratiti putem livestreama na stranicama Krčke biskupije te putem radio postaja Radio Otok Krk, Radio Jadranka i Radio Rab.

U propovijedi je o. Biskup poručio:

»Korizma je milosno vrijeme od Boga dano da u ozbiljnosti, molitvi, pokori i djelima milosrđa, stanemo pred sebe i pred Boga, razmotrimo svoj dosadašnji put i zapitamo se je li u skladu s Isusovim evanđeljem i kršćanskim opredjeljenjima.

Ako je, onda osoba živi u svjetlu, a svjetlo je drugo ime za Boga. Onaj tko živi u svjetlu najsretniji je čovjek na svijetu, jer što god da mu se dogodi on ne gubi tlo pod nogama jer zna da se svaka situacija i svako stanje može okrenuti na dobro.

Po sakramentima krštenja i svete potvrde, opredjeljujući se za Krista, postali smo svjetlo, izašli smo iz mraka i noći.

Evanđelje nam danas govori o slijepcu od rođenja kojeg je Isus ozdravio i omogućio mu da progleda, da vidi svjetlo i da upozna Isusa Krista, Svjetlo svijeta. Slijepac je simbol svakoga od nas koji smo od samog rođenja stavljeni u ovaj svijet obilježen grijehom i kao takvi ne možemo vidjeti Boga, jer Bog i grijeh ne idu zajedno, a s onime koga ne vidiš ne možeš ući u dobre odnose.

Isus objavljuje slijepcu samog sebe i nalaže mu da se okupa u kupalištu Siloamu (u prijevodu »poslanik«). Tako mu daje spoznati da samo onaj tko se u Kristu opere, taj će progledati. On je voda koja otvara oči.

To je smisao našeg krštenja. Samo onaj tko se u Kristu opere vidjet će svijet Božjim očima. Na svoju sreću, ovaj je slijepac poslušao Isusa i progledao. To je bit do koje smo morali doći: Isus je nešto učinio, Isus je nešto rekao, ali da ovaj slijepac nije poslušao bio bi još više slijep. Ova poslušnost slijepca čini sličnim Isusu Kristu koji je iz poslušnosti prema Ocu došao na zemlju. Po toj poslušnosti slijepac ulazi u zajedništvo života koje postoji između božanskih osoba Oca i Sina. Samo onaj tko je u Kristu može vidjeti svijet srcem.

Iz dubine svoga bića zavapimo prema Isusu Kristu: Isuse, daj da progledam! Isuse, daj da vidim onako kako ti gledaš svakoga od nas.«

Ove nedjelje biskup Ivica obilježava petu obljetnicu biskupskog posvećenja. Tom prigodom, mons. Velčić obratio mu se ovim riječima:

Poštovani oče Biskupe Ivice!

»Prije pet godina, na današnji dan, 22. ožujka, zaređeni ste u ovoj katedrali za krčkoga biskupa. Prije pet godina ova je katedrala bila puna vjernika, danas je prazna. Prikazali smo ovu sv. Misu iza zatvorenih vrata, radi okolnosti u kojima se nalazimo, no ipak smo, barem virtualno, zajedno.

Kao generalni vikar, u ime svih vjernika, naše braće i sestara, u ime svećenika, redovnika i redovnica izražavam molitvenu čestitku Vama, tj. molitvu dobrome Bogu za Vas, za Vašu službu koju obnašate da i dalje budete muž vjere, nade i ljubavi, da nas u tome podržite, jer to nam je sada najpotrebnije!

Premda smo danas kao biskupijska obitelj svi sjedinjeni u zajedničkoj molitvi za Vas, ipak, po nakani jedne plemenite duše iz naše Krčke biskupije, ovu sam svetu misu, Oče biskupe, danas prikazao za Vas, za Vaše služenje Krčkoj biskupiji. Stoga Vam od srca želim: Ad multos annos – na mnogaja ljeta!«

Pri kraju svete mise biskup Ivica je zahvalio onima koji su omogućili radio i Internet prijenos svete mise. Pozvao je sve da se putem livestream prijenosa priključe svakodnevnoj zajedničkoj molitvi u 20 sati. Pozvao je na zajedništvo molitve i obraćenje kako bismo progledali. Predmolio je zatim molitvu za proglašenje blaženim i svetim biskupa Antuna Mahnića te za njegov zagovor.

ODRŽANA STOLJETNA PROCESIJA I PROSLAVLJEN RAPSKI ZAVJETNI BLAGDAN »KRIŽI«

– Rab, 26. travnja 2020. –

Svake posljednje nedjelje u travnju vjernici svih župa otoka Raba u procesijama u kojima se nosi križ, praćeni svojim župnicima, hodočaste u bivšu rapsku katedralu.

Riječ je o stoljetnom i zavjetnom blagdanu kojim Rabljani izvršavaju svoj zavijet dan u 15. stoljeću, molivši za poštedu pod naletom zloglasne bolesti kuge. Dodatni biljeg procesiji daje i lik Čudotvorne Gospe Rapske koja se nalazi u samostanskoj crkvi Sv. Andrije sestara benediktinki, te se samo na taj dan svečano pronosi ulicama grada Raba do župne crkve gdje se kroz čitav mjesec svibanj vjernici okupljaju na molitvu i pobožnost pred Gospinim likom.

Iako je običaj da lik Gospe nosi i potom misno slavlje u župnoj crkvi Uznesenja BDM predslavi krčki biskup, ove godine, zbog posebne situacije, procesija je održana u jedinstvenom obliku. Uz posredovanje Stožera civilne zaštite grada Rab i Biskupskog ordinarijata u Krku, a na inicijativu rapskog župnika mons. Mrakovčića, dobivena je suglasnost Nacionalnog stožera civilne zaštite za održavanje procesije i misnoga slavlja. Svakog je župnika iz šest otočnih župa pratilo po četiri vjernika predstavnika župne zajednice, te je na taj način simbolično nastavljen stoljetni hod i proslavljen zavjetni blagdan Križi.

Mnogi su se vjernici, okupljeni u svojim obiteljima, pridružili ovom slavlju prateći izravan prijenos na Radio Rabu, te kanalu Rab Stream TV putem YouTube-a. Unatoč posebnim uvjetima, Rabljani su iskazali zahvalnost Križu Gospodinovu i Gospi Rapskoj pod čijom zaštitom stoljećima zavjetno hodočaste, moleći ove godine s posebnom nakanom: za zaštitu zdravlja i života svih ljudi, te pomoć medicinskom osoblju koje ulaže svoje napore za pomoć oboljelima.

**NA MISI PEPELNICE PREDSTAVLJENA KNJIŽICA
PUT KRIŽA SA SLUGOM BOŽJIM BISKUPOM ANTUNOM MAHNIĆEM
– Krk, 26. veljače 2020. –**

Na Čistu srijedu – Pepelnicu krčki biskup mons. Ivica Petanjak u krčkoj je katedrali, u koncelecijaciji svećenika i redovnika Krka, predvodio misno slavlje.

U homiliji je objasnio značenje našeg četrdesetodnevnog korizmenog hoda pripreve na proslavu svetkovine Kristovog uskrsnuća, na čijem se početku sada nalazimo: »Cijeli korizmeni hod Crkve uokviren je i označen tako jednostavnim i tako znakovitim simbolima: pepelom i vodom. Pepelom na današnji dan, na početku korizme, i vodom na Veliki četvrtak, na kraju korizme.

Pepeo kojim posipamo glave i voda kojom peremo noge, simboliziraju cijelog čovjeka: od glave do pete. I korizmena obnova mora obuhvatiti cijelog čovjeka.

Pepeo i voda znakovi su skromnosti i oporosti pustinje, što jednostavno znači da svaki kršćanin danas svjesno, promišljeno, donosi odluku ulaska i hoda kroz pustinju korizme. Pustinja je misteriozno i izazovno mjesto preživljavanja, odvažnosti i stalne suočenosti sa smrću. Mjesto u koje je Bog kroz cijelu povijest spasenja slao svoje proke, pa čak i cijeli narod, kako bi progovorio njihovu srcu, kako bi ih povratio na pravi put, kako bi ih pripremio za borbu života.

S pepelom na glavi pred nama je 40-dnevna vježba i 40-dnevni maraton na kojem ćemo se uprljati, na kojem ćemo posrtati i padati, koji će pred nas stavljati zamke svake vrste, ali nas na kraju čeka voda Velikog četvrtka, jer samo onaj tko je uistinu bio žedan znat će cijeniti gutljaj vode i blagoslivljati je.

Svjesni smo koliko je pustinje među nama u našem suvremenom svijetu, makar možda jedni druge ne čujemo od prevelike buke. Tako smo blizu, a tako smo daleko jedni od drugih.

Isus Krist nam svake godine nudi mogućnost da uđemo u pustinju svog života, da se suočimo s time da smo samo prah, ali da smo i više od praha. On nas poziva u pustinju ne zato da se ondje izgubimo, niti da tamo umremo, nego da iz nje izađemo snažniji i spremniji za život i za sve njegove izazove.

Svi su njegovi pozivi pozivi na život, na radost života, na puninu životu. Bog se rađuje životu, ne smrti. Bog želi da živimo i da imamo život u puninu, ali se zato treba držati nekih pravila. Pravila i sredstava kojima se podržava kvaliteta istinskog su milostinja, molitva, post.

Sva nas liturgijska vremena obvezuju na to da se suobličimo Kristu, da promatrajući njega transformiramo sebe, jer izvan njega nećemo i ne možemo naći sreću i smisao svog života. Svake godine pozvani smo krenuti ispočetka, zagledati se u sebe i tako cijeli život, sve dok ne dosegneмо puninu života u vječnosti.«

Na kraju misnog slavlja generalni vikar mons. Franjo Velčić i postulator vlč. Saša Ilijić predstavili su novoizašlu knjižicu *Put Križa sa slugom Božjim biskupom Antunom Mahnićem*. Mons. Velčić istaknuo je kako se radi o jedinstvenom izdanju koje uz svaku postaju donosi poticajne misli sluge Božjega te razmatranja i molitve četrnaestorice krčkih svećenika. Tome da cjelokupni projekt bude uistinu domaći – krčki, doprinijelo je i 14 ilustracija postaja Križnog puta iz pera isusovca i slikara amatera o. Aleksandra Barbalića (1920.-1982.) rodom iz Beloga. Pozvao je okupljene vjernike da ovu molitvu Križnog puta učine svojom vlastitom te za njome posegnu i mole je ne samo u crkvi nego u i svojim obiteljima, svojim domovima. »Bit će to prilika da još bolje upoznamo biskupa Mahniću kao čovjeka vjere i molitve te po njegovom nadahnuću ovu korizmu učinimo korizmom većeg svjetla vjere.«

Poticaj na molitvu i upoznavanje sluge Božjega dao je i postulator kauze vlč. Ilijić te prvi primjerak knjižice poklonio o. Biskupu Ivici.

HODOČAŠĆE CRESKOG I LOŠINJSKOG DEKANATA NA GROB SLUGE BOŽJEGA

– Krk, 29. veljače 2020. –

U godini kada Krčka biskupija obilježava 100. obljetnicu rođenja za nebo sluge Božjega biskupa Antuna Mahniću, korizmeni hod njezinih vjernika obilježen je hodočašćima dekanata u Krčku katedralu u kojoj se nalazi njegov grob. U subotu 29. veljače hodočastilo je tako 150 žitelja Creskog i Lošinjskog dekanata, predvođenih svojim svećenicima i redovnicima.

Program je započeo na trgu Kamplin na kojem je hodočasnike dočekaо krčki biskup mons. Ivica Petanjak. Biskup Ivica pozdravio je okupljene, izmolio blagoslovnu molitvu te ih pozvao da otvorena srca i puni vjere dođu pred Slugu Božjega sa svojim molitvama, nakanama i potrebama. U katedrali je zatim uslijedio zatim Križni put koji se molio prema molitveniku *Put križa sa slugom Božjim biskupom Antunom Mahnićem*.

Nakon Puta križa, o. Biskup Ivica Petanjak, u koncelecijaciji dvadesetorice svećenika i redovnika, predvodio je misno slavlje. Propovijed je izrekao vlč. Robert Zubović, dekan i župnik Malog Lošinja. Povezujući Božju riječ (Iz 58, 7-10), u kojoj Bog poziva na konkretna djela milosrđa, s Mahnićevom sintagmom, ujedno i geslom ove Mahnićeve godine »Više svjetla!«, vlč. Zubović ukazuje kako svjetlo jedni drugima možemo donositi samo ako smo otvoreni za potreba drugih, ako činimo konkretna djela milosrđa, bilo tjelesna, bilo duhovna. Uzor u tome može nam biti i sam biskup Mahnić. »Došavši u ovu našu otočku biskupiju, biskup je Antun razmišljao o tome što treba činiti želi li biti dobar pastir; kako unositi više svjetla među svojim vjernicima. Uviđao je brojne potre-

be otočana. Nije to bila samo briga kako utažiti žeđ ili glad u siromašnim otočkim župama. Narod je trebalo školovati, poučavati. Radio je sa svim uzrastima, ali na poseban način na srcu su mu bili mladi. Njih je oduševljavao za katoličke ali i sveljudske vrline. Na srcu su mu bili i svećenici. Poticao ih je na molitvu, zajedništvo ali i da se aktivnije uključe u rješavanju konkretnih životnih situacija svojih župljana«, istaknu je vlč. Zubović.

Na kraju misnog slavlja okupljene je pozdravio postulador kauze vlč. Saša Ilijić, izrazivši radost što su se okupili u tolikom broju. Vjernici su se još zadržali u osobnoj pobožnosti na grobu Sluge Božjega, a zatim razgledali prigodnu spomen zbirku »Antun Mahnić – pastir svjetla« postavljenu u crkvi sv. Kvirina.

GROB SLUGE BOŽJEGA OKUPIO VJERNIKE VRBNIČKOG DEKANATA

– Krk, 7. ožujka 2020. –

Druga korizmena subota još je jednom okupila mnogobrojne štovatelje i prijatelje sluge Božjega biskupa Antuna Mahniću u krčkoj katedrali, oko njegovog groba. Ovog su puta to bili vjernici župa Vrbničkog dekanata predvođeni svojim župnicima.

Svoje hodočašće započeli su pobožnošću Križnog puta prema molitveniku *Put Križa sa slugom Božjim biskupom Antunom Mahnićem*. Križni put predvodio je vlč. Ivica Katunar, župnik Baške.

Usljedilo je misno slavlje koje je predslavio krčki biskup mons. Ivica Petanjak, uz koncelebraciju desetorice svećenika.

Homiliju je izrekao mons. Antun Toljanić, župnik Drage Bašćanske te poručio:

»U biskupu svete uspomene i života Antunu Mahniću, u njegovom životu pastira krčke Crkve, uočavamo čovjeka vjere, odvažnosti u otkrivanju znakova vremena, jasnoće načela i odlučnosti u trpljenju. U njemu prepoznavamo vjernog poslušnika Duha.

Odvažnost i upornost bila su krila koja su ga nosila u svemu i onda kad je nailazio na nepovjerenje i neslaganje čak i od onih koji su bili njegovi prvi suradnici. Znao je spoznati što je volja Božja. Jasnoću načela tražio je u Božjoj riječi, a po otvorenosti Duha i uočavanju znakova vremena usmjeravao je svoje svećenstvo. Pastirskom zauzetosti za Kraljevstvo Božje pohađao je svoje na pučini mora usidrene otoke hrvatskog primorja.

Odvezao bi se često u potragu za svojim studentima u Zagreb znajući koliko će biti potrebni u nadolazećim teškim vremenima za Crkvu. Skupio je poznavatelje glagoljske baštine i razriješio dileme onih koji su njezinu uporabu postavljali u pitanje.

Bio je ponesen neizostavnim klečanjem pred Isusom u svojoj kapeli. Tu je bio često pastir do svoga Pastira i student svoga Učitelja.«

Mons. Toljanić pozvao je sve da pred Slugu Božjega donesu teškoće i neizvjesnosti današnjeg vremena te ga zamolio: »Dive s Jadrana izmoli nam čudo novoga života u našim župama i novi zanos vjere kojim si i sam pokrenuo ovu našu Biskupiju u svoje vrijeme. Potreban si nam i u ovom našem vremenu, jer bez pomoći Neba i njegovih stanovnika, nećemo moći nadvladati kušnje sadašnjeg trenutka. Daj nam iskustvo svoje svetosti za koju molimo. Amen.«

Na kraju misnog slavlja okupljene su pozdravili mons. Ivan Brnić, dekan Vrbničkog dekanata, postulator kauze vlč. Saša Ilijić te krčki biskup mons. Ivica Petanjak. Mons. Brnić posebno je zahvalio o. Biskupu koji kao pravi domaćin neizostavno dočekuje hodočasnike i predvodi Euharistiju, te vlč. Ilijiću na inicijativi i organizaciji. Biskup Ivica potaknuo je sve da, u svom korizmenom hodu, svakodnevno uzmu u ruke Put križa te razmotre barem poneku postaju i razmišljaju nad otajstvima Isusove muke i smrti.

Misno slavlje zaključeno je molitvom na grobu Sluge Božjega, a preostalo vrijeme hodočasnici su proveli u osobnoj pobožnosti i razgledavanju spomen izložbe Antun Mahnić – pastir Svjetla.

ODRŽANO KORIZMENO HODOČAŠĆE KRČKOG DEKANATA

– Krk, 14. ožujka 2020. –

U subotu 14. ožujka održano je hodočašće župa krčkog dekanata na grob sluge Božjega biskupa Antuna Mahnić. Hodočasnike je dočekao i blagoslovio generalni vikar mons. Franjo Velčić.

Križni put predvodio je župnik Krka vlč. Anton Valković, a tekstove su čitali župnik Poljica vlč. Zvonimir Badurina Dudić s vjernicima – predstavnicima pristiglih župa. Uslijedilo je misno slavlje koje je predvodio generalni vikar. Evanđelje je navijestio župnik Punta i Stare Baške vlč. Ivica Kordić, a homiliju je održao župnik Linardića vlč. Slavko Zec.

U homiliji se najprije osvrnuo na pročitano Evanđelje (Lk 15) – prispodobe o Božjem Milosrđu. U prispodobi o Milosrdnom Ocu ponajprije uočavamo Oca koji je uvijek spreman oprostiti i koji je začuđujuće strpljiv. Bog, beskrajno strpljiv, nada se protiv svake nade da ćemo se vratiti i nema kraja njegovoj sreći kad se to dogodi. Ono što još privlači našu pažnju je slijepost starijeg sina na dobrotu Oca. Iako je stalno s njime, on ga ne poznaje, on ne vidi dobrotu i milosrđe svoga Oca. Vlč. Slavko skrenuo je pozornost i na trećeg Sina – onoga koji je došao svojom žrtvom na križu spasiti i jednog i drugog Sina – sve nas. Vratiti se Ocu možemo pristupanjem sakramentu pomirenja i to ne samo recitirajući listu grijeha, već nutarnjim osjećajem stida i nedostojnosti pred Bogom koji je tako dobar, milosrdan i pravedan.

Vlč. Slavko zatim se osvrnuo na tri noseća, temeljna stupa u životu Sluge Božjega. Prva je mudrost. »Trajnu mudrost imat će ono što se začelo u duhu nakon zreloga i tri-

jeznoga pomišljanja, a ne što je zasnovano na momentalnoj uzbuđenosti (...) ma kako se u početku pričinjalo uzvišeno i dobro, neće biti trajne vrijednosti«, kaže Mahnić te nastavlja: »Baš neuspjeh i svakojake poteškoće i protivštine najsigurniji su znak i jamstvo za konačni uspjeh. (...) Jedino dugotrajnim naporom, vježbanjem, samoprijegorom i žrtvama u vatri napasti prokušana stečena krepost jest trajna i pouzdana«. Drugo je askeza koja »učí čovjeka obamrijeti samome sebi, učí poniznosti, svoju osobnu korist zapostavljati stvari Božjoj i probiti zajednice. Askeza podređuje požudu, to vrelo grijeha i neurednog življenja razumu i milosti«. Treće je molitva. Biskup Mahnić, prvenstveno čovjek molitve, kaže: »Idealni zamišljaji, stalnost i ustrajnost, duh požrtvovnosti, obuzdavanje pohlepa, heroizam što ga iziskuje borba za dobra, stječu se jedino molitvom – oni su plod postojane, ustrajne i ponizne molitve«.

Na kraju mise hodočasnike je pozdravio postulator vlč. Saša Ilijić, a zatim se, na grobu Sluge Božjega, izmolila molitva za njegovo proglašenje blaženim i svetim i za njegov zagovor.

BISKUP IVICA ODRŽAO RAZMATRANJE I PREDVODIO MOLITVU NA GROBU SLUGE BOŽJEGA

– Krk, 4. travnja 2020. –

U subotu, 4. travnja, biskup Ivica predvodio je razmatranje Božje riječi i molitvu na grobu sluge Božjega biskupa Antuna Mahnić. Biskup je objasnio razlog:

»Za tjedan dana u našim bi se crkvama, u šutnji i molitvi, zadržavali na Isusovom grobu i pripremali za najveći događaj svijeta – Isusovo uskrsnuće. I danas smo na jednom grobu – onome sluge Božjega biskupa Antuna Mahnić, čiju 100. godišnjicu rođenja za nebo ove godine slavimo. Danas se trebalo održati 18. po redu biskupijsko hodočašće djece na grob sluge Božjega. Svake se godine djeca naših otoka ovdje okupe i imaju svoj program koji kulminira sa svetom misom. Ove je godine situacija nažalost drugačija.«

Biskup Ivica nastavio je tumačenjem: »Grobovi su mjesta ozbiljnosti. Drugačiji oblik postojanja, u kojem su naši pokojnici, a čeka svakoga od nas, izaziva nas da se zamislimo. Smrt nije samo kraj jednog načina postojanja i prelazak u drugi već i kruna života. U smrti ubiremo plodove svoga života.

Isus umire zato da raspršene sinove Božje sabere u jedno. Što je to što ljude dijeli pa ih treba sabirati i skupljati u jedno? To je grijeh: svađa, mržnja, ljubomora, sebičnost, osuda, nepraštanje... Grijeh svijeta razapeo je Isusa na križ, ali nije mogao utjecati na Kristovu odluku da svoju smrt učini plodonosnom za cijeli svijet, da po njoj daruje dar spasenja. U njemu se ostvarilo najveće jedinstvo Boga i čovjeka. Bog ne može dopustiti da takav jedan život koji je sav gorio za drugoga bude nasilnom smrću uništen. Kristova smrt i uskrsnuće postaju središtem jedinstva ljudskog roda. Sa svog križa Krist grli cijelo

čovječanstvo i čini jednim Božjim narodom. Njegov život ne prestaje privlačiti muškarce i žene, mlade i djecu, da nastoje svojim ga životom slijediti.

Takav radikalni i gorljivi kršćanin bio je i naš sluga Božji biskup Antun Mahnić. Jedno od njegovih najvećih djela je briga oko izgradnje hrvatske katoličke mladeži.

Svjestan da mu se bliži kraj zemaljskog života, biskup Mahnić 25. rujna 1920. godine piše svoje posljednje pismo Hrvatskoj katoličkoj mladeži koje je nadahnuto današnjim Isusovim evanđeljem i Isusovom odlukom da njegova smrt raspršene sinove ljudske sabere u jedno. Biskup Mahnić piše: „Dokora će biti konac mome životu na ovoj zemlji, jer osjećam, da mi dnevno propadaju sile. Prije smrti želim, o moji mladi prijatelji, da vam još jednom upravim srdačnu, a dakako i posljednju riječ. Siguran sam da ćete je primiti dobrohotno, kako ste je susretali i dosada, i to za volju katoličke stvari, ne obzirom na moju osobu. Najprije stavljam vam na srce jedinstvenost i slogu u katoličkim redovima. Ta slogom rastu i male stvari, a jedinstvenost vodi do krasnih i brzih uspjeha. (...) Ispunite Isusovu želju, da med sobom budete »jedno« kao što je On i Otac nebeski (Iv 17,22); poradite da svi budete kao prvi kršćani »jedno srce i jedna duša« (Djela ap. 4,32). (...) Treba se stoga čuvati i u misli svega, što vodi do cijepanja, te podgriza jedinstvenost i bratsku slogu.

(...) Vruće želim, da postanete dobra sol sebi i narodu. To ćete jedino time postići, ako se usko spojite s Kristom; ako se u Vašim redovima bude često i prečesto pristupalo k presvetoj Euharistiji. Tu će vas Bog pretvoriti i »mladost vaša će se obnoviti kao u orla« (Ps. 102, 5). Dnevno pristupanje k ovoj sv. trpezi neka bude barometar napredovanja u katoličkom duhu, u spoju s Isusom. (...)

Katolička omladino! Svršavam. Mnogo toga bih imao da kažem; ali me izdaje snaga. Sve rečeno još jednom ti stavljam na srce, da uvažiš, zavoliš i u svojem življenju provedeš u djelo. Nitko od vas, premili moji, neka ne zađe ni za čas s katoličkog puta! Svi budite veselje vječnom Bogu, kod Koga ću se za vas moliti u lijepome nebu, i od koga vam već sada prosim najjobilatiji blagoslov.

Geslo biskupa Mahnić a bilo je u križu je spas. Cijeli je njegov život bio uz križ i pod križem. Njegove nas misli potiču da razmišljamo o važnosti i vrijednosti života te o smrti kao kruni života, da pred Gospodina Boga ne dođe praznih ruku.«

Biskup Ivica zatim je poveo molitvu za prestanak pandemije. Vjernici su ovaj događaj mogli pratiti preko livestreama Biskupije Krk.

OBILJEŽEN TRAVANJSKI MJESEČNI SPOMEN SLUGE BOŽJEGA

– Krk, 14. travnja 2020. –

Svakog 14. dana u mjesecu Krčka biskupija obilježava Dan sluge Božjega biskupa Antuna Mahnić a. Želja je Postulature da se svakog 14. u mjesecu izmjenjuju redovničke zajednice koje djeluju na području Krčke biskupije te se na taj način cijela biskupijska za-

jednica pripremi za središnje svečano slavlje 100. obljetnice rođenja za nebo sluge Božjega koja će se proslaviti 14. prosinca 2020.

Tako je u utorak 14. travnja svetu misu u krčkoj katedrali, uz grob sluge Božjega, predvodio prior karmelićanskog samostana u Krku o. Dominik Magdalenić.

Iako bez prisustva naroda, sveta misa bila je prenošena putem Livestreama Krčke biskupije i kabelske televizije Grada Krka.

U propovijedi temeljenoj na Božjoj riječi tog dana o. Dominik progovorio je o ljudskim suzama i neprestanim ljudskim traženjima: »nakon tišine velike subote, prve riječi Uskrsloga Isusa u nedjelju uskrsnuća pune su nježnosti: 'Ženo, zašto plačeš, koga tražiš?' Prva stvar na koju Isus gleda nakon uskrsnuća jesu ljudske suze. Zbog tih je suza i došao na svijet«.

»'Ženo, koga tražiš?' Ove tri riječi daju definiciju čovjeka. Kao što je to bila Marija Magdalena, kao što su to bili prvi učenici koji su ostavili Ivana Krstitelja da bi sljedili Isusa, svi mi smo bića koja nešto žele i koja nešto traže. Mariji Magdaleni to jutro nešto nedostaje i to što joj nedostaje potiče je da se pokrene i već rano jutro, još za mraka, dođe na grob u koji je Isus bio pokopan«, kazao je propovjednik.

Nastavljajući razmišljanje o. Dominik kazao je: »Naš Bog je Bog koji skuplja ljudske suze, pazi da se nijedna ne izgubi. Ljudske suze izričaj su ljudske patnje. Mi ne znamo razlog zašto su patnja i bol prisutne u svijetu. Ni Biblija ne daje konačni odgovor zašto postoji zlo. Ni sam Isus nije rekao gdje se nalazi izvor suza, niti kako se on gasi. Ono što znamo je to da Isus suosjeća s onima koji trpe i pate. I mi smo, braćo i sestre, pozvani činiti isto što i Isus«.

Najbolji način kako nasljedovati Isusa propovjednik vidi u prisposobi o milosrdnom Samaritancu. Iz prisposobe je istaknuo tri važna glagola djelovanja: vidjeti, zaustaviti se i pristupiti.

»Ova tri glagola: vidjeti, zaustaviti se i dotaknuti sluga Božji biskup Mahnić utjelovio je u svojoj pastirskoj službi kao krčki biskup. Osim brige za duhovni rast i duhovno dobro svojih vjernika jako mu je bilo stalo pomoći vjernicima biskupije koji su živjeli u teškoj socijalnoj i ekonomskoj situaciji. Po uzoru na zadruge koje su bile osnovane u Sloveniji, iste takve biskup Mahnić osniva u svojoj biskupiji. Na taj način pomaže ljudima da se organiziraju, da se izvuku iz lihvarskih dugova kojih je u njegovo vrijeme bilo puno. Biskup Mahnić je potaknuo otvaranje i drugog oblika zadrugarstva, tzv. konzumnih magazina, koji su nabavljali ono što je ljudima u poljoprivredi trebalo: alate i sadnice. Njegovim zauzimanjem otvarali su se i ogledni vinogradi kako bi se ljude učilo kako će obrezivati i uzgajati lozu. Sve ovo pokazuje koliko je brige, vremena i ljubavi posvetio dobrobiti onih kojima je postavljen kao pastir. I to ne samo na duhovnom polju nego društvenom, konkretnom, svakodnevnom životu.«

Svoje razmišljanje zaključio je riječima: »Dok danas, braćo i sestre, slavimo njegov dan, molimo Boga da sluga Božji biskup Antun Mahnić s nebesa i dalje prati i štiti krčku

biskupiju i sve njezine vjernike i molimo Boga da slugu Božjega uskoro možemo slaviti kao blaženika ove biskupije i čitave Crkve».

Po završetku svete mise o. Dominik izmolio je molitvu za proglašenje blaženim slugu Božjega.

Sveta misa bila je prikazana po nakanama štovatelja slugu Božjega koji su svoje molitvene nakane poslali putem elektronske pošte i mrežne stranice Postulature, upisali ih u hodočasničku knjigu uz grob slugu Božjeg ili ih izrekli u svojim srcima diljem biskupije i Domovine, kao i za sve dobročinitelje Postulature.

**SVIBANJSKI MJESEČNI SPOMEN SLUGE BOŽJEGA:
»BIO JE PRAVI BOŽJI DAR CRKVI, BISKUPIJI I DOMOVINI«**

– Krk, 14. svibnja 2020. –

U godini obilježavanja 100. obljetnice rođenja za nebo slugu Božjega, svakog 14. u mjesecu slavi se sveta misa u krčkoj katedrali, a predvodi je jedna od redovničkih zajednica s prostora Krčke biskupije te onih zajednica koje su bile povezane sa slugom Božjim. Tako je u četvrtak, 14. svibnja svetu misu u ispunjenoj katedrali predvodio fra Diego Deklić OFM, gvardijan košljunskoga samostana.

U koncelebraciji su bili: postulator Saša Ilijić, župnik župe Krk Anton Valković te kanonici Franjo Velčić i Anton Toljanić. Fra Diego je u svojoj propovijedi na temelju Božje riječi tog dana i blagdana sv. Matije apostola osvijetlio otajstvo apostolskog poslanja Crkve i življenja temeljne Isusove želje: »da vaša radost bude potpuna« (Iv 15,11).

To je ono što Bog želi za nas. Da osjetimo ono potpuno ispunjenje srca za kojim čezne svaki čovjek. Kako postići puninu radosti? Radost koja nije za kratko vrijeme. Kroz tu Isusovu želju mi iščitavamo razlog zašto se Isus rodio kao čovjek i zašto je ustanovio Crkvu, a to je da postignemo potpunu radost u Bogu, istaknuo je propovjednik.

Govoreći o apostolskoj službi, fra Diego je naglasio: »Apostoli su bili uvjerenja kako apostolska služba ne smije iščeznuti kako koji apostol umre ili dade svoj život kao mučenik, nego se ta služba mora trajno nastavljati u nasljednicim apostola – prvi nasljednik je upravo sv. Matija. Ako povučemo paralelu sa slugom Božjim biskupom Mahnićem jasno vidimo, a to nas Crkva i uči, da su biskupi oni koji su nasljednici sv. Apostola. Nisu oni iščeznuli i danas ih ima. Biskup Mahnić bio je jedan od njih.«

Govoreći o svecu dana, pojašnjava: »Ime Matija u prijevodu znači Dar Božji. Matija je bio dar zajednici jedanaestorice, dar Crkvi. Svaki Isusov učenik koji je vjeran dar je Isusovoj Crkvi pa je tako i sluga Božji biskup Mahnić bio pravi dar Krčkoj biskupiji. Mnogi su se pitali kako jedan Slovenac ima veze sa Krčkom biskupijom, ali je i na njega, kao i u slučaju sv. Matije, pala kocka. Bio je izabran i poslan ovamo, premda ga, po ljudskim nekim kriterijima, možda nikada ne bismo izabrali za ovo mjesto. Ali Gospodin

ga je izabrao i Gospodin ga je postavio. I vidimo da se u njegovom životu baš ostvarilo to: bio je pravi Božji dar ovoj Crkvi, ovoj biskupiji ali i šire, cijeloj našoj Domovini.

Onaj tko svaki dan živi s Isusom Kristom, koji ga svakoga dana sluša, tko se hrani njegovim tijelom, tko živi po njegovim zapovijedima, taj je svjedok, taj je apostol. Valja nam živjeti blizinu s Isusom na koju nas je pozvao: 'Ostanite u meni!'«

»Ako želimo biti svjedoci Isusovi poput sv. Matije, poput sluge Božjega biskupa Antuna Mahnića, valja nam dakle poznavati Isusa, živjeti blizinu s Isusom. Biti s njime povezani. Kako? Kao prijatelji. Isus će reći: Vi ste prijatelji moji. Isus jest prijatelj prema nama, ali želi da to isto i mi budemo prema Njemu.«

Na koncu svete mise, postulator Saša Ilijić posvjedočio je kako su se kroz vrijeme restrikcija zbog virusa COVID-19 na grobu sluge Božjega okupljali u tihoj molitvi štovatelji, a zahvaljujući prijenosima uživo iz krčke katedrale, zainteresiranost za život i djelo sluge Božjega prešla je granice Krčke biskupije i naše Domovine.

Usljedila je molitva na grobu sluge Božjega uslijedila za njegovo proglašenje blaženim i svetim.

U KRIŽEVCIMA OBILJEŽEN DAN SLUGE BOŽJEG ANTUNA MAHNIĆA

– 29. svibnja 2020. –

Pretprogramom i misom koju je u čast sluge Božjeg Antuna Mahnića predvodio krčki biskup Ivica Petanjak te okruglim stolom »Svetost i mladi« u Križevcima su u petak 29. svibnja 2020. nastavljeni su 12. Dani hrvatskih svetaca i blaženika.

Svečanost je započela poetsko-glazbenim predstavljanjem sluge Božjeg Antuna Mahnića koje su izveli postulater Mahnićeve kauze vlč. Saša Ilijić, glumac Joško Ševo i glazbenici Maja i Slavko Nedić.

Postulator je upoznao nazočne o obilježavanju 100. obljetnice rođenja za nebo sluge Božjega koja je u Krčkoj biskupiji obilježava od prosinca 2019. do prosinca 2020. godine. Prilika je to da upoznamo vjeru i djela krčkog biskupa čije je srce bilo uvijek usmjereno ka Nebeskom Kraljevstvu, istaknuo je vlč. Ilijić te nadodao kako se Mahnićevo predanje Božjoj milosti odrazilo na živote mnogih posebice mladih. U programu pod naslovom: Mladi u Mahnićevom srcu, prvak hrvatskog glumišta uprisutnio je slugu Božjega kroz čitanje Duhovne oporuke biskupa Mahnića koju je biskup na bolesničke postelje odaslao mladim katolicima. Iz oporuke se očitava koliko je ljubav prema mladima gajio biskup Mahnić. Zatim je uslijedila recitacija pjesme Molitva koju je napisao hrvatski pisac Đuro Sudeta o smrti i ukopu biskupa Mahnića. Glazbenici Maja i Slavko Nedić premijerno su otpjevali pjesme posvećene slugi Božjemu: Glas s hridi i Zagovor. Tekst potpisuju Ivan Čuvalo a glazbu Slavko Nedić.

Zatim je biskup Petanjak predvodio misno slavlje u Mahnićevo čast. Koncelebrirali su vlč. Ilijić, župnik križevačke župe sv. Ane Stjepan Soviček i kapelan Dominik Jaić. U

propovijedi je biskup govorio o tri uporišne točke o kojima je svojedobno krčki biskup Mahnić, kao utemeljitelj Hrvatskoga katoličkog pokreta i Katoličke akcije, govorio mladima: o zajedništvu, sakramentalnom životu i vjernosti Crkvi i papi. »Iz sakramentalnog života proizlaze prva i treća stvarnost zajedništva i vjernosti Crkvi jer nam je na prvom mjestu euharistija s naglaskom na primanje pričesti«, rekao je biskup. »Ako smo svjesni što je euharistija i ako se hranimo njome, onda možemo očekivati plodove. Euharistija je najopipljiviji izraz Kristove prisutnosti u svijetu. No, ako je pričest za čovjeka tek običaj, navada ili čak magija, plodova ne može biti. Krist nas u euharistiji pretvara u sebe. Kada primimo tijelo Kristovo, u sebe smo primili sav svijet« – naglasio je biskup Petanjak i predstavio više sadržaja o kojima je pisao biskup Mahnić. Slugu Božjeg je predstavio kao Slovenca koji je Hrvatsku smatrao svojom domovinom. Govorio je o Mahnićevoj poniznosti i drugim njegovim krepostima te istaknuo da bi Mahnić da nije bilo komunizma vjerojatno već bio proglašeni blaženik. »Sve što je Mahnić izgradio, proizašlo je iz euharistijskog Krista. Pa onda i zajedništvo i vjernost Crkvi. Kad se ljudi danas ispisuju iz Crkve, uglavnom to čine ili zbog novca ili zbog sablazni koje smo priredili mi iz Crkve. Ali Isus se nije ispisao iz Crkve zbog sablazni koje smo stvorili mi ljudi, već se radije popeo na križ da bismo se obratili. Lako je kritizirati, osuđivati, progoniti... puno lakše nego biti ponizan, strpljiv, skroman, samozatajan. Ali za nas je bolje da gledamo pozitivno u čovjeku, da tražimo makar grumen zlata u svakome čovjeku, kako nas je bio poučio sv. Leopold Mandić« – zaključio je biskup Petanjak.

Domaćini su na kraju euharistije izrekli posebnu zahvalu biskupu Petanjku koji je prije 12 godina na 1. Danima hrvatskih svetaca i blaženika otvorao Dane. Tada je kao kapucinski provincijal predvodio misu za Leopolda Mandića.

Glazbeni obol misnome slavlju dala je raspjevana obitelj Foretić iz Zagreba.

Nakon mise, održan je okrugli stol »Svetost i mladi«. Sudjelovali su biskup Petanjak, kipar Luka Krešimir Stipić, biciklist i putopisac Dario Juričević te voditeljica i novinarka Ivana Foretić. Svaki je od sudionika iz svoje životne situacije i perspektive osobno svjedočio svoju svakodnevicu i borbe kroz koje prolaze da bi se dosegla svetost. U glazbenom je dijelu programa nastupio bogoslov Višeslav Foretić, a kroz program je vodila Lejdi Oreb.

Cjelokupan program iz križevačke župne crkve sv. Ane mogao se pratiti preko facebooka portala prigorski.hr, Hrvatskoga katoličkog radija i Radio Marije.

Izdaje: BISKUPSKI ORDINARIJAT KRK, Biskupa Antuna Mahnića 18, HR-51500 KRK
tel. 051/221-018; fax. 051/221-483; e-mail: ordinarijat@biskupijakrk.hr
web: biskupijakrk.hr

Uredila: Irena Žužić

Odgovara: mons. dr. Franjo Velčić, *generalni vikar*